

10 let

ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

V letu velikih in pomembnih desetletnic se spominjamo in slavimo tudi deseto obletnico Obzora Organizacije Zdrženih Narodov, ene najbolj pomembnih organizacij, kar jih je bilo do sedaj v zgodovini človeštva. Danes so, bolj kot kdaj koli prej, vsi sveta uprte v to organizacijo.

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

ŠT. 11

LJUBLJANA, 28. JUNIJA 1955

LETO. V.

Leto dni novega splošnega zakona o univerzah

Skrb za gmotno stanje študentov — Dolžina študija

V kratkem bo preteklo leto dni odkar je bil po dolgi in obširni debati vseh prizadetih faktorjev sprejet nov Splošni zakon o univerzah (SZU). Zakon je stopil formalno v veljavo sicer že s 15. julijem 1954, toda razne ovire so povzročile, da se izvajajo v glavnem vse njegove določbe šele od začetka decembra p. l. Zakon je uvedel poleg večjega števila manjših sprememb tudi več pomembnih novosti, med katerimi moramo na prvem mestu omeniti posebne organe družbenega upravljanja za univerzo in fakultete. Ti organi, univerzitetni in fakultetni svetovi, naj bi v nekem določenem smislu prevzeli večino funkcij, ki jih je do takrat opravljal svet za prosveto in kulturo, v kolikor jih ni novi zakon prenesel na samoupravne organe.

Fakultetni svetovi morajo kot organi družbenega upravljanja pripraviti dokončne predloge fakultetnih statutov in predračun izdatkov in dohodkov za fakultetne ustanove in igrati važno vlogo tudi pri postavljanju fakultetnih učiteljev in sodelavcev, ker odločajo pri prvih o razpisu mest, pri drugih pa potrjujejo izvolitve, ki jih je izvedla fakultetna uprava. Prav tako sklepajo fakultetni svetovi o uvedbi pouka za izpopolnitev in specializacijo in podajajo mnenje o predlogih za ustanovitve fakultetnih ustanov. Zelo važen je tudi njihov poseben vpliv na pedagoško in znanstveno delo na fakulteti, ki se kaže predvsem v obliki priporočil fakultetni upravi glede učnih programov in glede vključitve posameznih nalog v delovne načrte fakultetnih ustanov. Univerzitetni svet opravlja seveda predvsem podobne naloge kakor fakultetni svetovi za vse one ustanove, ki so neposredno priključene univerzi; dalje potrjuje izvolitve vseh univerzitetnih učiteljev, odloča dokončno o ustanovitvi, združitvi in odpravi ustanov na univerzi in sprejema sklepe ali priporočila, ki so skupnega pomena za vodstvo in za organizacijo dela na fakultetih.

rešitve in s katerimi se bodo morali organi družbenega upravljanja v teku prihodnjih mesecev obširno ukvarjati. Zelo pereč problem, ki se sedaj že nekaj let vedno znova ponavlja, je vprašanje financiranja znanstvene in pedagoškega dela na univerzi; vprašanje, ki je seveda tesno zvezano s našimi omejenimi finančnimi možnostmi. Da ne gre tu samo za navadno vpijate po vedno večjih sredstvih s strani proforskega zbora, temveč za izredno resno vprašanje, ki utegne polagoma, toda zanesljivo zavreči vsak napredek naših univerz, se najbolj jasno vidi iz izjav v zvezi z debato o reorganizaciji znanstvenega dela. Čisto resni govorniki so se izjavili proti priključitvi raznih samostojnih inštitutov in zavodov univerzam, češ saj morajo univerze vsa svoja finančna sredstva uporabiti za pedagoške namene in ne ostane zato univerzitetni učitelj ne sredstev in ne časa za znanstveno delo. Zadržati trditve je gotovo nekoliko pretirana; toda če pojav takih očitkov nam mora dati misliti. V trenutku, ko bo znanstveno delo na naših univerzah začelo hirati in sdi se mi, da se na nekaterih oddelkih že pojavljajo prve znake takega hiranja, bo njihova ravnanja začela hitro padati in univerze ne bodo moč več vzgajati sposobnih strokovnjakov. S tem nikakor ne mislim biti plat zvona in prepirati tem, da bi se dalo tu s majhnimi sredstvi doseči zelo veliko, toda zamaratiti tega vprašanja nikakor ne smemo.

Dr. Ing. Anton Kuhelj

gmotno stanje študentov. Tudi temu vprašanju sta posvetila univerzitetni svet in uprava dokaj pazljivo. Poskrbljeno je, da bosta počasi tako Uprava dijaških domov in menz kakor tudi Zdravstveni fond študentov tudi formalno poslovala v skladu z določbami zakona. Tu moram izraziti samo svoje zadovoljstvo nad velikim razumevanjem (Nadaljevanje na 2. strani)

Dobimo novo stavbo?

Zamiel o gradnji nove medicinske fakultete v Ljubljani ni nova. Ze dalj časa se je razpravljalo o tem, v zadnjem času pa celo zelo intenzivno, kajti videli so, da bo le tako mogoče rešiti problem medicinske fakultete in njenih ustanov. Študentje do sedaj nismo kdo ve kako aktivno sodelovali pri reševanju tega problema. Mislimo pa, da bi bilo to potrebno, kajti gre za gradnjo — fakultete. Sedanja fakulteta ne odgovarja več svojemu namenu, niti se ne more enačiti (materialno) z drugimi fakultetami v svetu. Prostori, v katerih se nahajajo inštituti, so neprimerni in delovni pogoji v njih izredno težavni. Tudi klinike so v težkem položaju. Njihova kapaciteta ne zadostuje potrebam isd. Da pri vsem tem trpi znanstveno-pedagoško in splošno delo, mislimo, da ni treba poudarjati. Fakultetni svet je od izvolitve dalje posvečil posebno pozornost področnemu proučevanju in reševanju teh problemov, v zadnjem času posebno problemom inštitutov. Drži, da je to glavna ovira za razvoj in pravilno delo fakultete ter da je to eden glavnih problemov, ki jih mora rešiti Fakultetni svet in oslali odgovorni forumi. Pridružujemo se mnenju, da je najboljša rešitev gradnja nove fakultete in da je škoda časa in denarja za izboljšanje sedanjih obstoječih inštitutov in klinik. Vsaka druga rešitev bi bila le začasna. Gotovo je, da je glede na ogromne vloge, ki bi bile potrebne za to, treba temeljitega preudarja. Ni pa potrebno, da odločimo zavlačujo svrati kot n. pr. individualna mnenja in zahteve. Ze tako bi graditev v najboljšem slučaju trajala 8 do 10 let.

Trenutno obstajajo tri izdelane variacije načrta o lokaciji in obsežnosti nove fakultete. Predvsem predeta v poštev prva in tretja varianta. Po prvi naj bi se nova fakulteta gradila na prostoru med Bežigradom, Mostami in Savo in bi bila ločena od sedanjih fakultete, kjer bi bila bodoča mestna bolnica. Za tretjo pa je izbran prostor ob sedanjih kliniki, odstranjen Ljubljaničice, z anaksiozjo že obstoječih objektov. Bodoča mestna bolnica in fakulteta bi bili, če ne že v celoti, pa vsaj delno (pediatrska, ortopedska in dermato-venerološka klinika) povezani med seboj in bi se današnje stanje (razen prostorskih ugodnosti) bistveno ne izpremenilo. Pri tretji varianti je proračun za približno eno petino manjši (toda nekoliko manjša kapaciteta). Vendar je vprašanje še odprto, če se pri prvi varianti ta znesek ne bi obrestoval z ozirom na klinike na bodoče mestne bolnice.

Pri razpravljanju o eni ali drugi varianti, se je pojavil važen problem: ali naj se klinike ločijo od bodoče mestne bolnice ali ne? Če pregledamo stanje, ki vlada trenutno na fakulteti, bi vsekakor bolj odgovarjala ločitev klinik od bolnice. Sedaj je prav za prav klinika in bolnica eno in isto. Učno osobje opravila še vse ostale dolžnosti, prostori so isti itd. Predvsem sta otežkočeni dve glavni nalogi klinike: znanstveno in pedagoško delo. Razumljivo pa je, da je pri tem prizadet neposredno tudi bolnik. Študentje najlaže podamo mišljenje v metodski pedagoškega dela, ki je včasih pod nevojem drugih fakultet v svetu — pač iz popolnoma razumljivih vzrokov! Učno osobje se ne more zaradi drugih nalog in dolžnosti v zadostni meri posvetiti temu vprašanju. Mišljenje, da bi zaradi manjše kapacitete trpelo praktično delo študentov, ni osnovano, saj bi glede tega faktorja ostala v tesni povezavi z bolnico. Tudi dvojni inštituti ne bi bili potrebni, razen onkoro biološkega in proktorskega, katerima pa bi zadostovali preurejeni že obstoječi prostori.

Zunanje politično predavanje

Pretekli ponedeljek je na Stari tehniški predaval zunanje politični urednik Radia Ljubljane, tov. Stane Vilhar, ki je študentom Pomurja govoril o nekaterih vprašanjih v sedanjih mednarodnih odnosih. V predavanju je nakazal temeljne silnice v sedanjem mednarodnem razvoju, ki so privedle do zboljšanja pri popuščanju napetosti, pomiritev in sožitja. Zlasti je opozoril na vlogo naše države, zavzemajoč se za politiko nevmešavanja in mednarodnega sodelovanja, ne glede na različne družbene ureditve. Predavanje je organiziral koordinacijski odbor pleškega in prekmurskega akademskega študentskega združenja. Predavanje je poseben štah, ki bo vodil priprave za paradu. Na seji je bilo tudi sklenjeno, da bo Olympia izdajala svoje glasilo. V kratkem bo propagnadni odbor pripravil načrt za izdajanje tega glasila.

KONFERENCA COSEC-a

4. julija prične v Birminghamu V. mednarodna študentska konferenca koordinacijskega sekretariata nacionalnih študentskih unij. Na konferenci bo zastopano več kot 50 nacionalnih unij, študentski predstavniki Guatemale, Panama, Siera Leone, Sudana in Liberije pa bodo prvi prisostovali konferenci. Predstavniki Zveze študentov Jugoslavije se bodo tudi letos udeležili konference. Jugoslovansko študentsko delegacijo bo vodil predsednik Zveze študentov, Milojko Drulović - Čiča. Delegati ZSJ bodo na konferenci podali poročilo o I. mednarodni konferenci o kulturni aktivnosti, ki je bila v Ljubljani, kot tudi nekaj predlogov v zvezi z nadaljnjimi konferencami. Predstavniki naše delegacije bodo sodelovali tudi v drugih debatah, vsekakor pa se bodo tako kot na prejšnjih konferencah borili za enakopravnost in demokratično sodelovanje v študentskih vrstah. Letošnja mednarodna konferenca, ki je po udeležbi najmočnejša, lahko v sedanjih mednarodnih situaciji odigra veliko vlogo. Če bo konferenca pokazala, da študentski predstavniki gledajo na svoje probleme z istimi očmi, pa čeprav so ti problemi čisto študentski, potem lahko z vsejsem ugotovimo, da je mlada generacija, ki bo kmalu stopila na pozornico, enotna in monolitna.

Mednarodno srečanje v Ljubljani

V Ljubljani bo od 12. do 18. julija prvo mednarodno srečanje študentov, ki se ga bo udeležilo več kot 30 tujih študentov iz najrazličnejših držav. Podobna mednarodna srečanja, ki jih prirejajo klubi za mednarodna vprašanja, so tujni zelo pogosta in na njih vedno sodeluje veliko študentov, ki razpravljajo o vseh mogočih političnih, ekonomskih in kulturnih problemih. Podobno srečanje bo letos tudi v Ljubljani ki ga bo organiziral klub za mednarodna vprašanja. To srečanje bo prvo v Jugoslaviji in je zaradi tega treba temu dogodku posvetiti več pozornosti.

Naš sodelavec se je obrnil na tov. Kodeljco, predsednika kluba za mednarodna vprašanja, in ga zaprosil, da mu odgovori na nekatera vprašanja v zvezi s srečanjem v Ljubljani.

VPRAŠANJE: Ali nam lahko poveste kaj več o organizaciji in ciljih mednarodnega študentskega srečanja v Ljubljani?

ODGOVOR: Klub za mednarodna vprašanja, ki pravzaprav pripravlja to srečanje, je v letošnjem letu pokazal veliko aktivnost. Organizacija tega srečanja pa pomeni za klub nov uspeh in obenem novo preizkušnjo. Cilj našega mednarodnega srečanja je, da vzpostavimo stike med našim klubom in univerzitetnim centrom z ostalimi klubi iz tujine. Na tem srečanju bomo lahko tuje študente seznanili z našo politično, gospodarsko in kulturno problematiko. Ker bo srečanje v obliki seminarja, bodo po predavanjih diskusije, na katerih bomo izmenjavali svoja mišljenja s tujimi kolegi o njihovih pogledih na našo stvarnost. Obenem bodo lahko naši predstavniki povedali svoja mišljenja o problemih tujih študentov, seveda, če nas bodo ta vprašanja zanimala. Pričakujemo, da bodo te diskusije in razpravljanja zanimiva.

VPRAŠANJE: Kdo je povabljen na to srečanje in koliko tujih študentov se ga bo udeležilo?

ODGOVOR: Na srečanje smo povabili študente najrazličnejših univerz, predvsem tistih, na katerih delujejo klubi za mednarodna vprašanja. Srečanja se bodo zanesljivo udeležili predstavniki univerz København, Hamburg, Milano, Lund, Pariz, Firenz in Neaplja. Poleg teh bo sodelovalo še nekaj študentov iz ZDA, ki bodo ravno v tem času v Ljubljani. Vseh udeležencev bo po sedesdajih prijavih okoli 30, seveda brez naših predstavnikov.

VPRAŠANJE: Program srečanja bo gotovo pester in bo

omogočil, da se tuji študentje dobro seznanijo z vsemi problemi. ODGOVOR: Da, prav gotovo. Program je sestavljen tako, da bodo vsi udeleženci dobili dovolj jasno sliko o politični, gospodarski in kulturni situaciji pri nas. Na programu je vrsta predavanj kot »Državna in družbena ureditev FLRJ«, »Razvoj študentskega gibanja v Jugoslaviji«, »Družbeno samoupravljanje«, »Kulturni pregled Jugoslavije s posebnim ozirom na Slovenijo« itd. Predavali pa bodo ugledni znanstveniki univerze v Ljubljani. VPRAŠANJE: Ali so za udeležence srečanja predvidene kakšne ekskurzije, ogledi itd.?

ODGOVOR: Tudi to smo predvideli v našem programu. Med drugim smo pripravili za vse udeležence enodneveni izleti v Opatijo in številne obiske znanstvenih in kulturnih ustanov. Pripravili bomo tudi obisk v Litostroj, kjer se bodo lahko vsi udeleženci seznanili s principii delavskega samoupravljanja. Rektor univerze v Ljubljani bo priredil članom srečanja poseben sprejem.

VPRAŠANJE: Mednarodno srečanje v Ljubljani je prvo te vrste v Jugoslaviji. Ali so kakšni izpledi, da se ta oblika odprži vnaprej, tako, da bi v Ljubljani imeli vsako leto tako srečanje oziroma seminar?

ODGOVOR: Na organizacijo tega srečanja, ki je prvo v Jugoslaviji, smo resnično ponosni. Če se bo ta oblika dela razvijala vnaprej, je težko reči. Vsekakor bo letošnje srečanje pokazalo, kaj se lahko doseže na tem področju, in obenem dalo smernice za nadaljnje delo. Treba pa bo misliti na to, da postane tako srečanje v Ljubljani tradicionalno. Peveci-akademiki so imeli prvi letošnji nastop spet v Ljubljani, tokrat v veliki Unionski dvorani. Nastop je bil za našo kulturno javnost pomemben dogodek, saj so pevci nastopili z izvirnim programom: skoraj polovica pesmi je bila tokrat sploh prvič izvajana. APZ je znal spodbuditi naše moderne skladatelje, da so posebno zanj sestavili nove pesmi; nekateri avtorji so jih celo posvetili APZ. Prvič v Ljubljani se je zgodilo, da so ljudje napolnili dvorano do zadnjega kotička in da je bila pred vrati prava bitka za kako preostalo vstopnico. Še toliko pomembnejši je ta uspeh, če upoštevamo, da je istega dne bil v Filharmonični dvorani še en koncert, za katerega so bile vstopnice prav tako razprodane. Kdor spremlja krizo, ki se kaže v kaj slabem obisku zborovskih nastopov (pomislimo samo na Tomšiče je tudi v letošnjem delovnem letu imel pred očmi svoj smoter, ki mu sledi že od prvih let svojega obstoja; datj našim ljudem po vsej Sloveniji del svoje kulture, jim približati našo pesem in jim tako obenem tudi nuditi prijeten užitek. Peveci-akademiki so imeli prvi letošnji nastop spet v Ljubljani, tokrat v veliki Unionski dvorani. Nastop je bil za našo kulturno javnost pomemben dogodek, saj so pevci nastopili z izvirnim programom: skoraj polovica pesmi je bila tokrat sploh prvič izvajana. APZ je znal spodbuditi naše moderne skladatelje, da so posebno zanj sestavili nove pesmi; nekateri avtorji so jih celo posvetili APZ. Prvič v Ljubljani se je zgodilo, da so ljudje napolnili dvorano do zadnjega kotička in da je bila pred vrati prava bitka za kako preostalo vstopnico. Še toliko pomembnejši je ta uspeh, če upoštevamo, da je istega dne bil v Filharmonični dvorani še en koncert, za katerega so bile vstopnice prav tako razprodane. Kdor spremlja krizo, ki se kaže v kaj slabem obisku zborovskih nastopov (pomislimo samo na Tomšiče je tudi v letošnjem delovnem letu imel pred očmi svoj smoter, ki mu sledi že od prvih let svojega obstoja; datj našim ljudem po vsej Sloveniji del svoje kulture, jim približati našo pesem in jim tako obenem tudi nuditi prijeten užitek.

Veseli obrazi z nastopa Akademskega pevskega zbora na Bledu, kjer so zapeli burmanskim gostom

ŠE ENO LETO uspehov APZ

Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« je tudi v letošnjem delovnem letu imel pred očmi svoj smoter, ki mu sledi že od prvih let svojega obstoja; datj našim ljudem po vsej Sloveniji del svoje kulture, jim približati našo pesem in jim tako obenem tudi nuditi prijeten užitek.

Peveci-akademiki so imeli prvi letošnji nastop spet v Ljubljani, tokrat v veliki Unionski dvorani. Nastop je bil za našo kulturno javnost pomemben dogodek, saj so pevci nastopili z izvirnim programom: skoraj polovica pesmi je bila tokrat sploh prvič izvajana. APZ je znal spodbuditi naše moderne skladatelje, da so posebno zanj sestavili nove pesmi; nekateri avtorji so jih celo posvetili APZ. Prvič v Ljubljani se je zgodilo, da so ljudje napolnili dvorano do zadnjega kotička in da je bila pred vrati prava bitka za kako preostalo vstopnico. Še toliko pomembnejši je ta uspeh, če upoštevamo, da je istega dne bil v Filharmonični dvorani še en koncert, za katerega so bile vstopnice prav tako razprodane. Kdor spremlja krizo, ki se kaže v kaj slabem obisku zborovskih nastopov (pomislimo samo na Tomšiče je tudi v letošnjem delovnem letu imel pred očmi svoj smoter, ki mu sledi že od prvih let svojega obstoja; datj našim ljudem po vsej Sloveniji del svoje kulture, jim približati našo pesem in jim tako obenem tudi nuditi prijeten užitek.

Letos je APZ ponese slovensko pesem po Stajerski in na Gorenjsko. V vsakem kraju jih sprejmejo po svoje priščno, poslušalci so vedno navdušeni in ploskanju note biti konca. Redno je treba ponavljati po nekaj pesmi, predstavniki krajevnih oblasti, prosvetnih zvez in društev darujejo zboru in dirigentu rože in pokaje in vedno izražajo željo, da bi jih čimprej spet obiskali. Čudovita zabava v Trbovljah, blesteč uspeh v Celju, nad vse priščno sprejem v Zalcu, ko je tamkajšnji mladinski zbor zapel Gobevo »Pesem o svobodi«, in povabilo ter kar že na pol dogovor v Kranju, da jih pride zbor akademikov gotovo obiskat vsako leto — te stvari govore za APZ in ni čudno, da kdor enkrat postane član kolektiva, ne more vzeti slovo od njega. Največje priznanje za svoje delo in kvaliteto pa je APZ dobil na koncu devetega leta svojega delovanja: v soboto, 11. junija (Nadaljevanje na 3. strani)

Prvstvo univerze v nogometu je osvojilo moštvo gradbenikov

Prejšnji teden je bilo zaključeno letošnje prvenstvo univerze v nogometu. Nogometaši so prvi, ki so saj kolikor toliko izpolnili svojo obljubo, saj so nogometno prvenstvo univerze izvedli z dokajšnjim uspehom, morda so storili celo več, kot smo od njih pričakovali. Na letošnjem prvenstvu univerze so sodelovala moštva oddelka za strojništvo, oddelka za elektrotehniko, prirodoslovno-matematične fakultete in inštituta za telesno vzgojo. Tekmovali so v dveh skupinah, vsak z vsakim, prvaka skupin pa sta se setala prejšnjo soboto v borbi za naslov nogometnega prva-

(Nadaljevanje na 5. strani)

ZAKON Z O UNIVERZAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

Njem, ki ga najdemo na vseh forumih o tem vprašanju in ki bo gotovo v doglednem času privedlo do tega, da bo imel vsak študent v Ljubljani primeren kosček, kjer se bo mogel nemoteno posvetiti svojemu delu. Poleg stanovanj, menz in prostorov za odhiti pa bo treba vsakomur misliti tu tudi še na primerne risavnice in sobe za praktično delo, katerih pomanjkanje je skupaj s pomanjkanjem asistentov eden izmed vzrokov, da se študij tudi dobrh študentov na nekaterih oddelkih tako zavleče.

Vprašanje dolžine študija je vsaj na nekaterih oddelkih izredno važno in je — kakor znano — vzbujalo že veliko prahu posebno na naši tehniški fakulteti. Iz izkušnj ravno na tej fakulteti moram reči, da je izredno zamašeno in da ga bomo mogoče najtežje rešili, ker bi bilo treba s tem v zvezi vsaj nekoliko pregledati tudi delo in probleme naših srednjih šol, tako onih splošnega izobraževalnega značaja kakor tudi strokovnih šol, v kolikor naj bi za absolvente le-teh še naprej veljalo načelo svobodnega vpisa na fakultete. Toda tudi ta vprašanja so izredno težka in — po mojem mnenju vsaj — še vedno zelo daleč od pravilne rešitve. Še najlažje se bo dalo skrajšati študij tam, kjer se bo izkazalo, da je v študijskih načrtih in programih veliko balasta, ki se ga da kratko in malo črtati. Mislim, da je debata o potrebnosti oz. nepotrebnosti vse snovi za nekatero oddelke naše univerze potrebna; toda še prej se je treba pogovoriti o splošnih načelih, ki naj bi obe strani vodila pri tej debati. Eno glavnih načel naj bi bilo po mojem prepričanju, da naj bi iz naših fakultet izhajali strokovnjaki splošnega tipa. T. j. ljudje, ki dobro poznajo vse osnove nekoga določene, dokaj obširnega področja znanja in ki znajo te osnove na vsakem vsakdanjem in tudi ne preveč vsakdanjem primeru uporabiti. Pri tem nam mora biti jasno, da pomeni to načelo kompromis, ker moremo na eni strani take absolutne sicer zelo vsestransko uporabiti, na drugi strani pa se zaradi tega zavleče študij bolj kar pri vzgajanju čistih specialistov za ozka področja. Tako se da vzgojiti na visoki šoli n. pr. tehnika za določene stroje v teku treh let in pri tem je treba še začeti z njegovo matematično izobrazbo pri enačbah druga stopnje in trigonometriji; toda tak tehnik rabi po absolutivizmu še dve ali tri leta teoretičnega strokovnega študija, preden se da reči o njem, da pozna v zadostni meri teoretične osnove svoje stroke. Mislim, da ima ta način vzgoje svoje prednosti predvsem pri velikih narodih in da bi ga bilo treba temeljito preštrudirati, preden bi ga uvedli pri nas.

Drugo načelo bi moralo biti po mojem prepričanju, da bi morali pri vsakem visokoškolskem poklicu poskrbeti za primerno široko osnovo in se nikakor ne omejitvi na uvajanje študentov v samo rutinsko delo, čeprav bo večina absolventov pozneje najbrže opravljala skoraj samo takšno delo. Čeprav

n. pr. ne more skoraj nikdar posredovati profesor na srednji šoli v neposredni obliki najnovejših izsledkov naravoslovja, bo če njegova izvajanja in tudi uspeh čisto drugačen, če sam vsa glavna dogmata spozna in se je med študijem tudi dovolj poglubil in seznanil s potmi, ki so raziskovalce privedle do njihovih izsledkov. S tem seveda se nikakor nečem priključiti tistim, ki bi želeli da mora vsak, kdor je zaključil svoje študije na naši univerzi, biti že popoln znanstvenik. Kakor drugod je treba tudi tu premisliti in se odločiti za več ali manj srednjo pot.

Mislim, da predstavljajo zgoraj navedena vprašanja s celotno vrsto drugih, kakor n. pr. struktura fakultet, razmerje med fakultetami in univerzo in druga, ogromen kompleks, ki jih bodo morali univerzitetni in fakultetni organi vsaj začasno rešiti. Od zadovoljive rešitve nekaterih takih vprašanj je odvisen skupaj s sposobnostjo univerzitetnih učiteljev in sodelavcev uspeh naše šole. Ne moremo si delati utvar in gotovo ne maršikatera rešitev, ki jo bomo našli, samo začasna. Tudi nekatera bolj formalna vprašanja bo treba čim hitreje rešiti in tako bo kmalu prišlo pred naše organe vprašanje statutov. V prvi fazi bo treba pač najti začasne rešitve, dokler ne bomo rešili vseh glavnih vprašanj, kamor bi bilo treba še priložiti n. pr. tudi obsej in smer študijskega študija. Nadalje vprašanje, ki ga bodo morale uprave in sveti v razmeroma kratkem obdobju rešiti, je vprašanje ponovnih volitev izrednih profesorjev, docentov in fakultetnih sodelavcev, ker zahteva SZU v glavnem, da morajo biti te volitve opravljene v roku treh let po uveljavitvi zakona.

Skuhal sem navesti in osvetliti samo nekaj vprašanj, pri katerih pričakujejo člani univerze pomoč in priporočila predvsem od strani naših zunanjih članov in organov družbenega upravljanja. Dosedanja izkušnja nas potrjujejo v prepričanju, da bo debata tudi o najbolj košljivih vprašanjih stvarna in koristna za delo univerze. Dragoceno pomoč pričakujemo tu tudi od izmenjav izkušenj med jugoslovanskimi univerzami, katerih predstavniki tako družbenega upravljanja kakor tudi samoupravljanja se sestajajo vsako leto na posebnih meduniverzitetnih konferencah. Tuži na 2. meduniverzitetni konferenci v začetku aprila v Zagrebu so bila obravnavana nekatera od gorjih vprašanj. Kljub temu, da ni prišla ta konferenca posebnih konkretnih zaključkov, kakor so nekateri pričakovali, je vendar na drugi strani po mojem prepričanju pokazala, da želijo posamezne univerze sicer obdržati nekatero svoje posebnosti v ustroju, da pa na drugi strani z zanimanjem spremljajo razvoj drugih univerz in da so pripravljene k razgovorom o vprašanjih, ki neposredno zadevajo tudi njihove sosedje. V področjih pri nekaterih zgoraj navedenih vprašanjih zadnja meduniverzitetna konferenca ni mogla iti, ker je večkrat najboljšje prepustiti vsaki univerzi, da si sama poišče pot k najbolj uspešni rešitvi.

MED ŠTUDENTI PO SVETU

Visokošolska reforma v Nemčiji

To je vprašanje, ki se v Zah. Nemčiji že dolgo časa pojavlja, tako med študenti kot med profesorji in vsemi tistimi, ki jih zanimajo problemi univerze. Vprašanje reforme na zahodnonemških univerzah obstaja že tri leta, vendar do danes ni bilo doseženo skoro ničesar. Kje so vzroki za tako stanje, je težko reči, čeprav se vsi trudijo najti vzroke zastoja. Le nekaj je vsakomur jasno in to je, da se reforma pripravlja že dolgo časa in, da danes cela stvar ni mnogo dalje kot je bila na začetku.

Sele na iniciativo rektorske konference in predstavnikov studentske zveze, se bodo letos poletni ponovno pričeli razgovori o vprašanju visokošolske reforme. Pred tremi leti so se sestali v Hinzertartenu okrog 150 profesorjev, študentov in drugih oseb, da bi pričeli z razpravljanjem o tako kompleksnem vprašanju, kot je reforma visokih šol. Ze takrat so bila izdelana posamezna priporočila, odnosno predlogi za izvedbo reforme. Tako je bilo že takrat rešeno vsaj v osnovi vprašanje izpolnitve učnega kadra, ki je bilo eno izmed najaktualnejših. Takrat so tudi obravnavali vprašanje študijskega in izpitnega reda, kot tudi nešteto drugih vprašanj, ki so neposredno povezana z univerzo. Ta začetek je mnogo obetal, vendar pa se je kasneje vse delo izrodilo. Sedaj na nemških univerzah že končujejo tretje šolsko leto odkar so se najvidnejši predstavniki nemškega visokošolskega življenja in predstavniki študentov prvič zbrali in do danes se ni zgodilo še ničesar, kar bi lahko tudi v najmanjši meri bila posledica te konference, ki je imela namen postaviti osnove reformi visokošolskega v Zah. Nemčiji.

Kje so vzroki tega stanja danes nihče ne ve. Pojem visokošolske reforme je postalo nekaj, kar se samo še z pomolvanjem ali z nasmehom omenja. Nehote se to občuti kot škandalozno početje. Izgleda, da je trditve, da je visoka šola za daljši čas odstopila od tega, da bo sama predmet raziskovanja, popolnoma točna. Ali so morda velika prizadevanja za reformo samo »konjček« nekaterih prenapetih idealistov, ali pa obstajajo razlogi, da so ostali pred leti izdelani osnovni pojmi tesno zaprti in skrivni. Kdo je odgovoren za to nedelavnost? Morda niso bile izdelane ideje o reformi visokih šol dovolj močne,

da bi preprečile. To bi bilo vsekakor mučno. Kajti v tem primeru ne bi bilo nobene predstave o moderni univerzi, kakršno si danes lahko želimo. Morda se tudi vsi odgovorni krogi ne zavedajo dovolj pomembnosti te reforme, ki pa jo danes vsak študent želi in napeto pričakuje. Morda pa je vzrok, da do danes nismo izvedli še ničesar o reformi v tem, da so stremljenja različna, da so si tendence nasprotujoče in da jih ni mogoče nikakor vskladiti.

Razgovori, ki bodo v letošnjem poletju, bodo nedvomno pokazali kaj je na stvari in tako bo vsaj tedaj jasno razvidno, zakaj do reforme ni prišlo, kje se je delo ustavilo in zakaj? Po sedanjem programu naj bi se na poletnih diskusijah razpravljalo predvsem o dveh kompleksnih vprašanjih, ki naj bi se obravnavali ločeno. Ti dve vprašanji sta položaj znanstvenih asistentov pomožnih moči ter oblika in organizacija dviga študentov. V obeh teh točkah igra odločilno vlogo gospodarska in socialna preskrbljenost mladih akademikov. Pri izdelavi osnovnih misli glede zagotovitve ekonomske baze, se bo pokazalo ali gre tendenca na poti k državnim pomočim ali pa je še vedno v veljavi liberalno odločanje pomoči s strani države. Sredstva, ki so lansko leto bila na razpolago, niso zadostovala in niso omogočala napredka nadarjenim študentom.

Nemški študenti upajo, da je sedaj napočil čas, ko bodo vsi odgovorni krogi resno pristopili k izdelavi predloga o reformi visokih šol in univerz. Studentje zahtevajo od svojih predstavnikov, da le-ti postavijo zahteve v korist skupnosti in s polno odgovornostjo. Le na ta način bodo lahko študentje dostojno izrazili svoja mišljenja, ki bodo lahko v mnogih slučajih služila za vzgled, kako je treba pristopiti k reševanju tako važnih problemov, kot je reforma univerze, ki do danes delo po triletnem delu ni končana.

ŠTUDENTSKE VESTI iz Azije

Indonezija — Večjo pozornost zdravstveni zaščiti

Vodilne osebnosti vseh Vzhodno azijskih univerz so se nedavno sestale v Djakarti, kjer so razpravljali o nalozah World University Service. V svoji resoluciji je konferenca obsodila pomanjkljive ureditve študentskih domov in zahtevala povečanje državne pomoči, tako da bi bili študentje preskrbljeni vsaj z najnujnejšimi življenjskimi potrebami. Konferenca je sklenila, da bo pripravila na odgovornih mestih, da World University Service poglubi svojo dejavnost na zdravstvenozdravstvenem področju.

Vse za avtonomijo

Indijska študentska nacionalna zveza države Uttar Pradesh je zbrala podpise 25.000 študentov, da bi z njimi podprla pri vladi svojo zahtevo za avtonomijo univerz. Predsednik in generalni sekretar sta predala pred sedniku vlade Uttar Pradesh poslanico, v kateri izražajo študentje svoj odpor proti temu, da je guverner države avtomatično tudi kancler vseh univerz. Ta okoliščina bi mogla vplivati na to, da se lahko državni poglavar nezaželeno vmešava v zadeve univerz. V poslanici študentje nadalje poudarjajo, da bi ukinitve avtonomije univerz imela zelo neugodne posledice v upravnih-tehničnih zadevah in, da bi pri tem trpeli tudi akademski interesi univerz.

Hong Kong —

Pomemben prispevek k sodelovanju azijskih držav

K ustanovitvi azijske študentske unije, ki je bila predlagana na neki južno-azijski študentski konferenci na Filipinih, je študentska zveza univerze Hongkong dala svoj komentar, v katerem izraža upanje, da bo azijska študentska unija koristila edino interesom študentov in

da ne bo služila nikakršni politični propagandi. Azijska študentska unija naj bi bila most za vzpostavitve boljšega sodelovanja in medsebojnega spoznavanja študentov, predvsem azijskih.

Japonska —

Akademski odgovornost

Od julija do septembra se bo od sodelovanju japonskega in kanadskega World University vstila v Tokiu mednarodni študentski seminar, ki bo obravnaval temo »Odgovornost akademskih izobraževalcev«. Vodja tega seminarja bo dekan juridistične fakultete v Tokiu. Predvideno je, da se bo seminarja udeležilo 20 kanadskih študentov, omenjeno število vabil pa bo dostavljeno tudi študentom drugih držav.

Še eno leto

Ker so nastale velike težave pri zaposlitvi, nameravajo mnogi študentje podaljšati svoj študij za eno leto in na ta način počakati na ugodnejši položaj na delovnem trgu. Velik del študentov namerava poiskati zaposlitev v vojski. Iz raznih pregledov in publikacij se vidi, da najdejo zaposlitev najlažje študentje državnih visokih šol.

Brez komentarja

Široko zasnovano akcijo za izdelavo zakonskega predloga, ki naj bi predvidel posebno študijsko odškodnino za študente, sta izvedli nacionalna zveza in Union des Grandes Ecoles. Taka študijska odškodnina bi namreč edina lahko zvišala odstotek študentov iz nižjih socialnih slojev. Trenutno je na univerzah v Franciji samo 2% študentov iz delavskih vrst in 3% iz kmečkih slojev. Te številke nam same povedo dovolj in je vsak komentar odveč. Edinele v služaju, da uspeša UNEF in Union des Grandes Ecoles, bo mogoče upati na večji dotok študentov iz nižjih slojev na francoske univerze.

Švedska — Pravniki ne dobe zaposlitve

Sekretar švedskega združenja pravnikov je pred kratkim izjavil, da po končanem študiju veliko število mladih pravnikov ne more dobiti zaposlitve. Po njegovem mnenju lahko računa z zaposlitvijo letno le okoli 180 novih pravnikov. To število je zelo nizko, če vzmemo, da se je v preteklih letih vsako leto na novo vpisalo več kot 900 študentov na pravne fakultete.

Študentske demonstracije v Göttingenu, kjer so študenti zahtevali, naj deželna vlada imenuje drugega ministra za kulturne zadeve

Problem kolonialnih študentov v Franciji in spor, ki ne vodi k zadovoljivemu koncu

Vsem tistim, ki se kolikor toliko ukvarjajo z mednarodnimi študentskimi problemi, bo vsekakor znano, da obstaja že dalj časa med francoskimi študenti in študenti kolonialnih držav določeno nesoglasje, ki pa izvira predvsem iz različne politike obeh študentskih organizacij, na eni strani nacionalne študentske unije UNEF in na drugi strani študentskih organizacij posameznih francoskih kolonij.

Čeprav je spor med obema študentskima organizacijama dokaj močan, to ne pomeni, da se dosedanja nesoglasja ne bi dala odpraviti, kajti v Franciji

ne obstaja rasno vprašanje, kot smo ga vajeni drugod, čeprav bi tu pa tam lahko govorili o rasni ideologiji.

V prvih letih po končanem svetovni vojni se je pričel močan dotok prekomorskih in kolonialnih študentov v Francijo na nadaljevanje študija. Ta dotok je pomenil v očeh kolonialnih študentov velik dogodek, ki je vival upanje, da se bo s tem premostili dosedanja prepada med študenti francoskih kolonij in študenti iz centralne Francije. Kljub temu pa se vsa ta upanja niso izpolnila in so se kmalu pokazali problemi, ki jih je bilo težko premostiti. Prvi problem, ki je poostil medsebojne odnose, je bilo stanovanjsko vprašanje, ki je zlasti v velikih francoskih mestih bil zelo pereč. Drugi problem, ki se je razvil nekoliko kasneje, pa je problem medsebojnih individualnih odnosov med študenti obeh polov.

Danes je približno 3000 študentov iz Afrike na študiju v Parizu in provinci, ki vsi pripadajo posebnim organizacijam »Združenje študentov iz Afrike v Franciji«, ki ima svoj sedež v Parizu. Ta organizacija je po pravici predstavnica vseh študentov iz kolonialnih držav, ki zastopa interese teh študentov. Študentje, ki prihajajo iz kolonialnih držav in so tam včlanjeni v svojih srednjih študentskih organizacijah, so prisiljeni v Franciji pristopiti k FEANF — že preje omenjenemu združenju študentov iz Afrike.

Ker je palača Bourbon pristojna za vsa francoska unija, ni niti najmanj čudno, da tudi UNEF zahteva za sebe kompetence širokih pooblastil. UNEF želi združiti v svoji organizaciji ne samo študente s celine, temveč tudi vse one iz prekomorskih in kolonialnih krajev. To je v nekem pogledu tudi razumljivo in upravičeno, vendar pa je treba upoštevati mnoga dejstva, zaradi katerih študentje iz prekomorskih držav ne bodo nikoli opustili misli na resnično samoodločanje.

Ko je nastopil na pozornici še splošni študentski odbor iz Dakara (AGED), je hotela UNEF razširiti svoje področje s priključitvijo AGED. Pri tem je UNEF poudarjala svoj reprezentativni položaj ter se sklicevala na to, da je univerzitetni inštitut Dakar samo integralni del francoske univerzitetne skupnosti. Nasprotno temu pa AGED ugotavlja, da je UNEF le nacionalna zveza in da je njeno ime izključuje državljane, živeče v prekomorskih državah. Poleg tega smatra AGED, da more študente kolonialnih držav voditi le domača študentska organizacija, ki pozna probleme kolonialnih študentov, in ti problemi se ne ločijo od politično-socialnih elementov. Zato tudi v tem slučaju ne more UNEF zastopati afriških študentov. Kljub temu, da UNEF želi strniti

okoli sebe vse študente, pa je ta misel že vnaprej obsojena na neuspeh, ker so v prekomorskih državah predvsem politični motivi odločilni za probleme univerze in šolstva in te probleme lahko rešujejo samo študentske organizacije prekomorskih držav. Zadnji moment, ki daje celoten pečat in ki v osnovi onemogoča zastopanje prekomorskih študentov po UNEF je ta, da afriški študentje stremijo po svobodnem samoodločanju in se ne morejo povrniti na staro odvisnost in kakršnokoli priključitev.

Ta problem pa ima svoj odraz ne samo v lokalnem merilu, temveč tudi na mednarodnem polju. Tudi tu se pojavlja isto osnovno vprašanje ali naj bodo študentje afriških in prekomorskih držav zastopani preko UNEF ali preko svojih organizacij. UNEF seveda stoji na stališču, ki nam je dovolj jasno. Pojavlja pa se še nekaj in to je bojazen, da bi študentje afriških držav sodelovali na mednarodnih konferencah, kjer so besede kolonializem in imperializem dokaj pogoste.

Ta spor, ki je nastal zaradi tega, ker je hotela nacionalna unija francoskih študentov reprezentirati vse študente, je sedaj dobil že precejšen razmah, izgleda pa, da bo dosedanje nesoglasje prenehalo. Najboljši sistem za odpravo sedanjega nesoglasja je prav gotovo dvotirni sistem ureditve študentske organizacije, po katerem bi imela tako nacionalna unija francoskih študentov kot študentski odbori posameznih prekomorskih držav svoje strogo določene kompetence. Gotovo je, da bodo lokalni organi prav gotovo bolj seznanjeni z vsemi internimi problemi kot to more biti UNEF. Zaradi tega bi pomenila priključitev študentskih organizacij prekomorskih držav precejšnjo napako, ki bi bila predvsem za študente izven centralne Francije lahko usodna.

Ta položaj hoče tudi nacionalna unija francoskih študentov čimprej rešiti. Zato bo nacionalna unija storila vse, da bi omlila dosedanje nesoglasje in napetost.

Iz te slepe ulice je mogoče najti pot samo z medsebojnim sodelovanjem. Ali ni čudno, če se ugotovi, da so individualni odnosi med afriškimi in francoskimi študenti odlični, v nasprotju s kolektivnimi odnosi med njihovimi organizacijami. Priprani smo lahko, da bo tudi med organizacijami prišlo do soglasja, saj drugače ne bo mogoče zastopati interesov študentov. In če danes vemo, da so nam interesi študentov pred vsemi drugimi političnimi in strankarskimi slučajnostmi važnejši, potem smo lahko sigurni, da spor ne bo dolgo obstajal.

Erimona

TOVARNA
PISALNIH
STROTEV

LJUBLJANA, TRUBARJEVA CESTA 57-72

Državna založba Slovenije v Ljubljani

Izdaja knjige slovenskih pisateljev in pesnikov, knjige svetovnih klasikov, sodobno politično literaturo, revije, časopise, slovarje itd.; ima na zalogi strokovno in poljudno znanstveno literaturo, s katero se lahko vsak v vsaki stroki izobražuje in izpolni svoje znanje; izdaja in zalaga učbenike za vse vrste šol, učila in razne tiskovine; na zalogi ima vedno vse šolske in pisarniške potreščine. — Vse zgoraj navedeno dobite v naših poslovalnicah.

Okrajni študentski klubi

V zadnjem obdobju razvoja študentskih klubov se vse bolj opaža, da prihaja razgibanost in aktivnost študentov iz združenj po fakultetah na okrajne študentske klube. Za to je več vzrokov. Na žalost moramo priznati, da tu ni na zadnjem mestu finančni problem, zlasti v prvem obdobju razvoja klubov. Vendar danes že z veseljem lahko ugotovljamo, da so perspektive klubov zelo široke, da se delo klubov razteza na vsa področja družbenega življenja. Tako se bolj in bolj bližajo cilju svojega dela, to je povezanosti z domačimi kraji in pomoči pri razvoju kulturnega, gospodarskega in političnega življenja v svojih okrajih. Te naloge so zelo velike in zahtevajo mnogo priprav. Na pragu politične lahko ugotovimo, da so se nekateri klubi zelo dobro pripravili. Večina klubov je o delu v političnih razpravljala, nekateri pa bodo to še storili. Skupne naloge vseh klubov, ki ki bi jih bilo treba poudariti, so zlasti tesnejša povezava z ljudsko mladino na terenu, drobno delo študentov v LMS, večja povezava s poslanci posameznih okrajev, povečati je treba skrb za delo v gimnazijah in jim nuditi pomoč pri vpisu na univerzo, pri sprejemu v domove in jih pripraviti na delo v Zvezi študentov Jugoslavije.

Narčni klubovi za delo v političnih okoliščinah zlasti na izkušnjski in prejšnjih let. Če pregledamo te narčne, se moramo ustavit na Klubu prekmurskih akademikov. V programu imajo 12 poljudno-znanstvenih in političnih ter gospodarskih predavanj, ki bodo spremljana s filmi, športna srečanja s sosednjimi klubi, gostovanje pevskega zbora po Delenski in Goriskem, gostovanje dramske skupine po okraju, knjižno akcijo za ustanovitev študentske knjižnice v Murski Soboti, pomoč pri razstavi »Pomurje deset let v svobodi«, kjer bodo imeli tudi svoj razstavni prostor in še druge akcije. Gorenjski klubi se delo zbrali na prvi športni prireditvi v juliju, ki bo potem vsako leto v drugem centru. Organizirali po bodo tudi medsebojna gostovanja kulturnih skupin. Dobra je zamisel Kranjskega akademikega kluba, ki bo privedel izlet po Gorenjskem, zvezan z ogledovanjem tovarn, kjer se bodo študenti lahko pozanimali za delo teh tovarn in se bo eden ali drug rad vrnil v svoje kraje, ko bo videl da je tam potreben. Primorski klubi bodo v političnih gostovali z že naštimanim programom, s katerim so želi velike uspehe na I. festivalu primorskih študentov letos maja. Društvo belokranjskih študentov s svojo folklorno skupino in Klub koroških študentov s pevskim zborom bodo skupaj nastopili na proslavi za 22. julij. Koroški študenti bodo povabili v Jugoslavijo na obisk študente, ki študirajo v Grazu in na Dunaju. Več klubov ima v načrtu tudi taborjenja za svoje člane.

To je samo nekaj okvirnih načrtov, ki naj prikazujejo priprave klubov za politično delo. Pri vsaki stvari pa nastanejo tudi problemi. Z notranjimi težavami

se bori Mariborski akademski klub, čeprav je precej napredoval v letošnjem letu in upa v letošnjih počitnicah prebrati krizo. Pravilno ima težave še Celjski akademski klub in še nekateri. Perč problem je klub jeseniških študentov in Ključkoprskih študentov. Morda smo se premalo zanimali zanje? Vsekakor bo treba to stanje v začetku prihodnjega leta izboljšati.

Mirno lahko trdimo, da so te težave, ki jih klubi sedaj še imajo, le prehodne značaja in da bodo v bodoče s svojim delom in uspehi pokazali, da so na pravi poti.

Življenjski stroški rastejo

Posebna komisija pod vodstvom g. Lewisa, docenta za gospodarsko statistiko na Collegu Cardiff, je ugotovila, da so se življenjski stroški študentov od leta 1951 močno zvišali. Elaborat o tem je bil predan prosvetnemu ministru. Nacionalna študentska zveza je k temu problemu dodala svoj komentar in smatra, da bi se študentje morale dodeljevati tudi med političnimi če se želi izboljšati položaj študentov. S tem bi tudi odpadlo politično zaposlovanje študentov, ki se v tem kratkem času tako izravnajo, da so potem nesposobni za študij na univerzi.

Sprejem v domove

K članku »Letošnji sprejem v štud. domove«

V predzadnji številki »Tribune« z dne 17. V. 1955 je bil objavljen članek »Letošnji sprejem v študentske domove«. V tem članku je naveden kriterij bodočega sprejema v domove ter razlogi, ki so vodili Univerzitetni odbor ZS, da je sklenil ponovno sprejem vseh stanovanj domov v prihodnjem letu. Članek je zaradi navedenih stališč povzročil zelo živahne, pa tudi celo čudne in celo sovražniške diskusije med študenti, ki stanujejo v domovih. Zato ni čudno, da so na članek živo reagirali tako prizadeži kot neprizadeži.

Pisec točno navaja pogoje, ki jih postavlja za sprejem v dom UO ZSJ in sicer: socialno stanje, učni uspeh ter moralno-politične kvalifikacije. Razumljiva je tudi prednost pri sprejemu otrok izrev fašizma in udeležencev NOB. Zelo čudno pa je, da se v članku daje — in to kot prvo prednost — prednost državljanstvu LRS celo pred udeleženci NOB in otroci izrev fašizma. To stališče pisec pojasnjuje v nadaljevanju članka in zaključuje z razlogi, ki so vodili UO do takšnega sklepa (?) Na kratko bi lahko to razlogo pogoje za sprejem v domove. Na žalost pa se pisec članka ni pozanimal za končno stališče UO, temveč je zaradi površnosti napisal le svoje mnenje. Pri tem bi se pisec lahko zavedal, kakšno škodo lahko povzroči takšno pisanje, vedel pa bi tudi lahko, da je takšno pripisovanje lastnih mnenj UO zelo neodgovorno in predrzno. Mnogo manj škode in vznemirjanja bi brez

dvoma bilo, če bi se pisec dopisal.

UO ni razpravljalo o domovih zato, kot pisec pravi, ker so ga vodili razlogi, ki so isti, kot so veljavni že dalj časa v drugih univerzitetnih centrih (?) temveč dejstvo, da je lani, pa tudi prejšnja leta ostalo izven domov določeno število študentov, ki so zaradi študijskih uspehov, socialnega stanja in sploh zaslužili, da stanujejo v domu in to mnogo prej kot nekateri, ki so v domovih in predstavljajo danes le neopravičeno breme družbe. Domovi naj bodo za najbolj potrebne in najbolj zaslužne študente. To nas je vodilo k sklepu, da bo v prihodnjem letu za vse stanovalce domov, stare in nove, sprejem enoten. Postavljeni pogoji pa morajo biti edino merilo za sprejem v dom, ne pa, kot navaja članek — državljanstvo. Mislim, da bi bilo v nasprotju z našo moralno, če bi postavljali kakršne koli razlike glede na narodnost. Vedno smo bili veseli in radi sprejeli vsakogar, ki je prišel na našo univerzo z intereso, da bo dobro študiral in čim več pridobil. Smo pa proti pojavom, ko študentje iz spekulativnih namenov (bodisi študijskih ali celo političnih) prihajajo na našo univerzo in zato, ker so iz druge republike, zahtevajo vse bonitete, a smatrajo, da nikomur niso dolžni odgovorjati za svoja dela. Le za takšne študente, ki bi prišli prihodnje leto na našo univerzo, je UO mnenja, da se jih ne sprejme v dom. Zaradi takšnih primerov pa ni treba in se ne more po-

stavljeni stvari tako kot jih postavlja pisec.

Taki razlogi so vodili UO k novim ukrepom za sprejem v študentske domove in to so stališča UO glede bodočega sprejema. Iz tega je razvidno, da ne gre za kakršnekoli nacionalne razlike, marveč za dosledno uresničenje določenih principov. Od uspešnega dela komisije (katero je imenoval UO in potrdil Kuratorji) in s pomočjo vodstev domov ter stanovalcev je odvisen končen uspeh.

Stane Markič
predsednik UO ZSJ

Še eno leto uspehov APZ

(Nadaljevanje s I. strani)

nija 1955, so najprej zapeli ob otvoritvi spomenika Otonu Zupančiču na ljubljanskem pokopališču, nato pa so se odpravili — na Bled, zapet predsedniku U. Nuju, njegovemu spremstvu in vsem povablencem na sprejem, ki ga je v vili »Bled« priredil tovariš Aleksander Rankovič s soprogom. Vsakemu pevcu bo ta sprejem ostal v trajnem spominu: pozornost in zadovoljstvo, s katerim so predsednik prijateljske države in ostali poslušalci sledili programu, nato prisrčen sletok rok g. U. Nuja s prof. Gobcem in nadvse prijetno vzdušje ves večer, ko so se pev-

ci spoznali s člani burmanske delegacije in jim pripravovali o svojem delu in uspehih — vse to bo eden največjih dogodkov v kroniki APZ.

S tem pa letošnje delo zbora še ni zaključeno. Posneli so nekaj plošč za g. U. Nuja, julija pa pojdejo na letovanje v Zadar, kjer bodo marljivo študirali program za drugo leto, ko jih čaka spet vrsta nalog in uspehov: proslavili bomo desetletnico tega kvalitnega in delavnega kolektiva.

PONOVA ZMAGA TRIBUNE V NOGOMETU

Vse kaže, da imajo v redakciji Tribune odlične nogometaše. Kljub odsotnosti nekaterih najboljših nogometašev Tribune (Kralj, Pleša in Kubar), je ekipa »čajnarjev« spet pozeła zmago z rezultatom 3:2. Omeniti moramo, da je za Univerzitetni odbor igral vrsta znanih nogometašev, med njimi Markič, Beznik, Mištar, najboljši na terenu pa je bil vratar UO Vrbovec, ki je rešil njihovo ekipo dvostranskega poraza.

Sodil je mednarodni sodnik Sinkovec Janes, ki je pisal po željah igralcev.

TRIBUNA, tist študentov ljubljanske univerze. — Odgovorni urednik Bogdan Pleša, aba. ekon. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva 5a, telefon 23-102 — Tekoči račun Narodne banke 604-T-567. — Letna naročnina 200 din.

Tisk: Časopisno-založniška podjetja »Slovenski poročevalci«

PDU pod Jalovcem

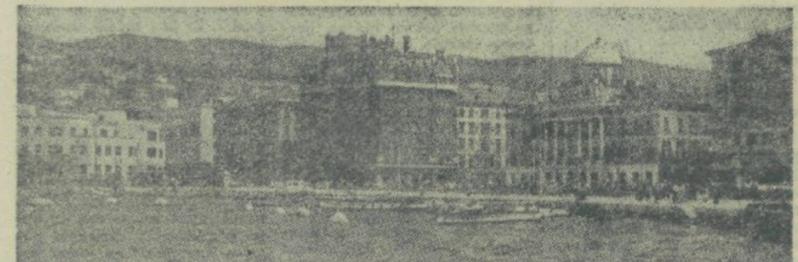
V nedeljo, 29. maja navsezgodaj zjutraj, so bili udeleženci izleta PDU v Tamarju slabe volje, kajti po strehi koč je vztrajno šumel dež in kadar se je megla za nekaj trenutkov dvignila, so se pokazale stene Ponc in Travnička, pobeljene z novozapadlim snegom.

Prišli so v Tamar, da bi se, kakor vsako leto, s skromno komemoracijo spomnili tovarišev Tomisla, Vavpotiča in Kovarčiča, ki so se pred petimi leti v viharni noči ponesrečili na Jalovcu.

Vodstvo PDU je sklenilo, da poleg komemoracije, ki jo prireja vsako leto, organizira tudi pianjski smuk, ki se bo imenoval VKT memorial. Ker je pla-

ninsko društvo do nedavnega imelo precej dela z meduniverzitetnim planinskim pohodom, je bil smuk izveden samo v društvenem okviru. Prihodnje leto pa namerava PDU povabiti na to prireditve vsa planinska društva, kar bo gotovo edinstvena prireditve te vrste, kajti načina tekmovanja se precej razlikuje od običajnih smučarskih tekmovalj. Predlogi tega tekmovalja namreč predvidevajo, da startata po 2 tekmovalca istočasno. Med vožnjo na smetla medsebojno razmak povečati preko določene meje, obadva sta obremenjena z 10 kilogramskim nahrbtnikom, za skupno oceno obeh se pa jemlje čas drugega in število padcev obeh.

ITALIJA 1955

Potoval sem na nogometno tekmo Italija-Jugoslavija in obenem obiskal še nekaj italijanskih mest, med njimi Milano, Benetke, Torino in Trst. 10 dni bivanja v Italiji seveda ni dovolj, da bi spoznal to deželo, za katero velja, da je zemlja ugank in nasprotij. Blizu nam je, a vendar je življenje različe od našega, kot bi potovali v drug kontinent.

PREJ JE BLO BOLJE

Tržačani menda niso in ne bodo nikdar vsaj zadovoljni. Mi jim bilo všeč, ko so v Trstu vohrale zavezniške zastave, sedaj tržičjo, da je še slabše, ko visi na mestni hiši italijanska trobojnica. Ko so vlada! zavezniški, je bil v upravi mnogo večji red, prošnje v uradih so rešavali točno na dan, ko so objubil. To je pač angleški način dela. Sedaj vlo-

žiš prošnje in čakati na rešitev leto ali še več.

Rak-rana današnjega Trsta je zaposlitev. Res je, da v Trstu grade precej novih hiš, da imajo lepo urejene parke, res pa je tudi, da v vseh dneh, kar sem bil v Trstu, nisem videl niti ene ladje, ki bi zaplula v pristanišče ali, da bi ga zapustila. Veliko pristanišče je popolnoma prazno, je majhne rbiške ladjice se pozabavajo na valovih. Kakšna razlika, če primerjamo Trst z Reko, kjer ladja komaj najde prostor za odhod iz luke. Od samih obljub se ne da živeti, čeprav je res, da so cene blaga v Trstu nižje. Pristanišče — srce tržaškega gospodarstva — je še vedno prazno. Ni čudnega, če se javni prostori trgu ni, če se javni prostori trgu ni, če velički kavarn na trgu Unita, do kinodvoran in gledališč. Za vse to ni denarja!

MLADINSKI HOTELI IN OBISKOVALCI

Italija je dežela, kamor rad potuje vsak človek. Mnogi žele videti zgodovinske znamenitosti katerih v Italiji res ni malo, mnogi grejo na morje, še največ pa je tistih, ki žele spoznati italijansko življenje. Če bi opazovali potnike, ki potujejo izrom po Italiji, bi morda v prvem trenutku naredili napačen zaključek. Rekl bi, da je v tej deželi največ bogatašev, kajti na cestah ne manjka najmodernejših avtomobilov iz vseh držav sveta, v vlakih je vedno mnogo tučev, ki se vozijo v spalnih vagonih ali v prvem razredu. Res, da je teh precej, vendar je še mnogo več tistih, ki pridejo v Italijo s kolems, svto stop, ali v vlakih v tretjem razredu. Zanimivo je, da je tret-

ji razred v vlakih vedno zelo zaseden in ima srečo, če lahko sediš, kljub temu, da vozi na važnejših progah cela množica vlakov.

Organizacija mladinskih hotelov »Alberghi della gioventu« je v Italiji dokaj nepopolna. Hotelov je malo in tudi njihova oprema ni na »evropski« stopnji. Nemogoče je primerjati urejen nemški ali avstrijski mladinski hotel z italijanskim, kjer ni pravega reda, niti čistote. Ni čudnega ni, če doživimo v italijanskem mladinskem hotelu razgrajanje sredi noči. Ko smo nekoč na Dunaju polglasno peli, ko smo se vračali iz gledališča, je prišla posredovat policija...

oči, vidim, da mi neka žena pripenja na suknič svetinjico, v roke mi tlači sveto podobico, pri tem pa drži odprto dlan. Naj kaj prispevam za cerkev, ki je v tej deželi tako uboga. Menda je bila malo presenečena, ko sem si odpel svetinjico, ki vrnil podobico z besedami: niente capisco italiano. Že prej so me namreč opozorili, da so takega »čicanja« v Italiji zelo v modi. Edini izhod je prejšnji stavek, ker te sicer dekleta in žene raznih Marijinih družb nadlegujejo toliko časa, da iz jeze odrineš vsaj 50 lir. Manj menda sploh ne vzamejo. Naj omenim še, da zbirajo prispevke za uboge najlepše žene dotičnega mesta. Sodijo, da je to častna dolžnost.

KAJ JE NAJLEPŠE?

In vendar je Italija tudi dežela zgodovinskih in naravnih lepot, dežela, ki si jo velja ogledati. Kdo bi se ne čutil gradbeni spretnosti tistih, ki so zgradili milansko katedralo, iznajdljivosti graditeljev Benek, lepi okolici Torina, velestemu življenju v Milanu? Konec koncev je tudi to res, da je v Italiji mnogo lepih deklet, da lahko uživamo ob slikarskih mojstrovinah Santija, Michelangela, da gremo lahko poslušat najznamenitejše pevce sveta v Milansko Scalo. Vse to je res, a kljub

temu lahko ugotovimo, da je Canal grande v Benetkah zelo umazan, voda zelo smrdi po raznih odpadkih, da je treba za ogled opere odrinuti premoženje in da smo končno le na tujem in ne doma.

Če bi me kdo vprašal, kaj je bilo najlepše v Italiji, bi mi odgovoril, da je bila to nogometna tekma v Torinu. Kljub vsemu pa je Italija zanimiva dežela, za vsakim vogalom lahko odkriješ nekaj novega. Prav zato bi v Italijo še potoval...

Veliki kanal v Benetkah

BESEDA

STOPA V ČETIRTO LETO

Novi letnik Beseda se je s prvo številko (enaintrideseto, če štejemo vse letnike) predstavil v lepi in prikupni zunanji obliki in z živahno vsebino. Nova oprema je delo Grege Košarka, ki ga odlikuje velik smisel za izvirnost ter izrazna polnost.

Prispevki kažejo primerno ravnateljstvo med leposlovnim delom ter kritikami, esejistično in zapiski. Po kvaliteti stoji na prvem mestu proza: izvorna pripoved in prevod iz kitajske proze. Dominik Smole je močno presenetil z dolgo zgodbo »En dan življenja«. To mikrosko se ni popolno delo, docela skladno, enkratno in neizpremenljivo, je pa v posameznih predelih zelo samostojno in bogato izdelano in v splošnem priča o resničnih in plodnih ustvarjalnih virih, ki jih odkriva in sluti nastajajoči pisatelj. Celota še ni uskladen. Začetek se odlično, toda z dovolj samosvojo noto naslanja na Marcela Prosta, ki je nemara sploh najmočnejši spodbudnik Smoletovih literarnih prizadevanj. V tem vplivu je že moč opaziti tisto dosledno in globljo usmerjenost, ki obeta samorodno razkritje umetniških spoznanj, ki so bila sprožena od zunaj, a raste iz individualnega odnosa do človeka in življenja. Značilni pa so, kako preide proustovski začetek iz spanja in polna v konkretno realnost, zlasti se v pogovore, in s tem svojevrsna zapazanja, ki so nova in sugestivna, v stil, ki se komaj razlikuje od pretizkosenih in tudi zastarelih načinov bolj ali manj realističnega realizma. To velja v glavnem le za prvo poglavje, ki je po notranji vsebini in dogajanju premalo nujen in nepremakljivo del celote, čeprav pojasnjuje in ilustrira življenjsko okolje človeka, ki ga Smole oblikuje. Drugo in tretje poglavje, zlasti tretje, tam, kjer doseže ta navznoter in ne na zunan razgibana zgodba vrhunec, pa sta na mnogih straneh naravnost mojstrsko napisani. Nemir in izgubljenost človeka, ki se v daja pijači, raste skozi vsjo zgodbo, tako da se šele počasi zavedamo in naposled zavemo, kaj je z njim. Prav tako sta ta človek sam šele polgoma priznava svoj resnični obraz. Njegovo padanje, ki ga sam tako dobro pozna, a si ga vendar mora spet in spet šele priznati, njegovo prebujanje in moralna razbitost so prikazani zelo sugestivno in s psihološkim znanjem. Slika je naravnost grozotna v svoji resničnosti. Morda ni najbolj važno to, da je motiv zgodbe tako usodno realen v našem življenjskem okolju. Doslej se ni Smoletu še nikoli tako posrečilo zgrabiti življenje v najbolj značilnih pojavih in mu s svojevrsno tehniko in odnosom do njez ohraniti njegovo zapletenost in jarko ožarjeni podobi.

Preprost in svetel bliser je kitajska pripoved »Boginja iz Zada«. Po tragičnosti življenja, ki ga popisuje, po psihološki resničnosti in bogastvu opisov in dialogov ter fabula sploh ta prevod nikakor a disonanca v okviru današnjih literarnih prizadevanj. Nasprotno — vse velike težnje po poglobitvi in dopolnitvi umetniških upodobitev resničnosti so težnje, ki so že zmerom vodile in nastanek in razrast pravih umetnin. Zanimivo pa je, da je mogoče v kitajski literaturi iz 12. stoletja odkriti tudi v podrobnejših pripovedniških elementih podobno-

sti z nekaterimi potezami moderne proze. Prevod Andreja Jakša je zadel v črno in je tudi v prevajalskem pogledu uspel.

Poezija. Ni je veliko, tudi ne more tako pritegniti kot Smole in neznani kitajski umetnik. Oblikovno je izdelana, skoraj brezhibna, toda ritmično je že manj uspešna. Branko Hofman ni samosvoj. Ne gre za motiviko, ki jo vendar more vsako resnično in umetniško individualno doživeti izpolniti z enkratno vsebino. Pač pa so elementi Hofmanovih doživeti zelo negamostojni in celo v izrazu pogosto zbuja asociacije o tem, kar smo že brali. Vrednost obeh pesni (»Večer v avgustu« in »Valse trispe« I-II) je v zunanji izdelanosti, zlasti v pesniško-sinoptični samostojnosti Manj dooblikovane so Zlobčevi »Moje noči« (I-II). Težki drobci pravih doživeti in neenotno blestetanje njihovih isker v njihovi ritmični in izrazih, ki niso vseskozi polni. Najbolj samostojno prizadevanje v vsebini je Dane Zajc (»In rekla je« I-IV). Značilno pa je, da se ma iz doživeti, ki so v bistvu lirski, razvijajo zelo epske podobe in oblikuje pogosto trd, dramatičen pesniški slog. Zato omahuje v ritmu, še bolj pa v vsebini, ki prehaja iz resnične čustvenosti v nedogodno opisnost.

Menartovim in Levčevim prevodom Walta Whitmana nemara tudi ob primerjavi z izvirnikom ne bi bilo v ničemer treba opozoriti. Vendar se zdi, da v slovenski ritmiki in v okviru današnjega dogajanja življenja ta poezija ni preveč učinkovita. V Zapisnikih jo označuje P. L. pod naslovom »Sto let »Travnih bilk«.

Kritični in drugi prispevki so razgibani in živahni. V nasprotju s prejšnjim letnikom se je Beseda preumernila na krajše esejistične in zlasti kritične koncepte. Toda kakor je prejšnja dolgovestnost pogosto zavajala v stran od bistvenih problemov in utegnila biti — vsaj v naglici današnjega vsakdanjega življenja precej dolgočasna, je nevarnost teh krajsih osvetlitev nič manj očitna: preleviti se morejo v bolj ali manj drobne opazke ali čisto splošne, nekonkretne prikaze. V pričujoči številki so se avtorji dokaj uspešno izognili tem čerem častnikarsko obsekanih osnutkov.

V »Problemi« razpravlja Herbert Grün v esaju »Radozna Melpomena« o gledališki umetnosti. To je nekaj manifest o sodobnem gledališkem delu v vseh njegovih področjih. Napisan je v glavnem aforistično, ponekod tudi bizarno. Aforistični način ni vselej v prid podanim trditvam. Najdelikatnejši problem, ki ga esej načena, je gotovo problem igralca in njegovega položaja v sodobni družbi z globljih, etičnih vidikov. Problem je pomemben in bistven in bi bilo koristno, če bi vzbudil zanimanje.

Literarne pojave ocenjuje Mirko Zupančič (Kranjčev »Zgubljeno vero«, Janez Menart (Hacetove »Gozdne steze« ter »Slovenske balade in romane«), Miklavž Polense (Vidmarjev esej o Prešernu) ter Herbert Grün (tri knjige iz jugoslovanske književnosti). Zupančič se odlikuje po doslednem umetniško-idejnem vidiku, s katerega vrednoti literarno delo. Morda je bil to pot prekratek, da bi bil mogoče nazorno zaobjeti in pregledati obširno celoto Kranjčevega romana. Zlasti zanimiv

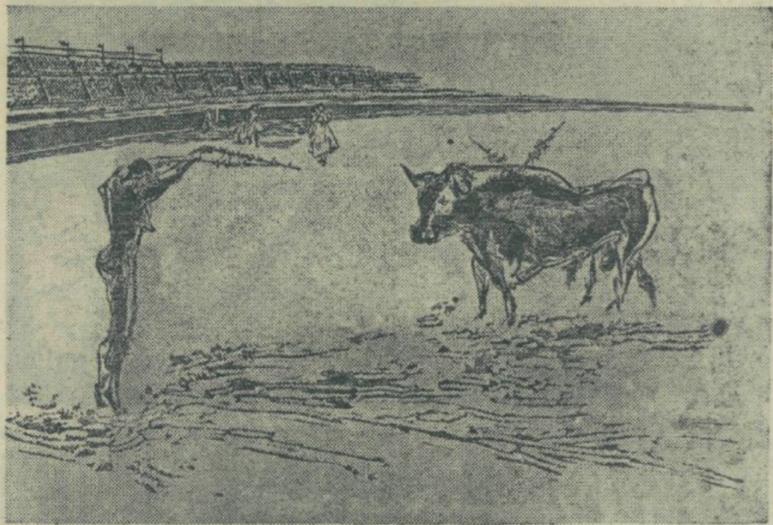
je kritikov osebni odnos do človeka in življenja, ki ga nedvoumno izraža. Njegova formalno-stilistična analiza je ne popolna in fragmentarna, vendar se dotika zelo aktualne problematike v današnjem pisanju, ki pa jo bo treba obravnati z zelo širokih kriterijev. Menart ocenjuje živahno, duhovito, vendar tako, da bi pomembnejšim tekstom težko prišel do živga. Prosenčeve pripombe o Prešernu so na več straneh zelo zanimive in upoštevanje vredne, vendar niso docela nedvoumno formulirane in bi jih — konkretnih — moglo biti več.

Grün obvarja novo rubriko »iz jugoslovanske književnosti« (naslov je nekoliko neroden), ki je bila vsekakor potrebna. Ocenil je pesniški zbirki Vesne Parun in Tina Ujevića ter nove povesti Iva Andrića. Poleg tega označuje Vasa Predan »Beograjsko revialno življenje«. Rubrika posega v široko področje, ki ga pri nas večinoma ne zasledujemo dosledno in v celoti. Zato bi ne bilo nekoristno in napak, če bi bile te ocene in pregledi usmerjeni še bolj v informativnost in ne predvsem v individualno kritičnem smislu. Smotnost rubrike bosta seveda pokazala in dokazala širina in obseg obravnavane problematike. Zlele bi čim celotnejši pregledov.

O filmu pišeta Vasa Predan in Lojze Smasek. Prvi ocenjuje v članku »Enfant terrible« slovenskega ozkega filma: Hladnikovo »Pravljico o ljubezni«, prizadeto in z zelo pozitivnimi rezultati. Drugi milice neizrazito razpravlja o »Filme in repertoarni politiki«.

Številko zaključujejo »Glose«, v katerih kot po navadi najbolj zvonko in rezko odmeva glas duhovitega Jama.

Beseda stopa v četrto leto z zamudo, ki jo želi in namerava čimprej dohiteti. Tudi je v prvi številki zelo veliko tiskovnih napak, česar doslej v Besedi nismo bili vajeni. Vendar ji je treba priznati, da kljub tehničnim težavam zelo prizadevno in živo zabelezuje in ocenjuje značilne pojave v našem kulturnem življenju ter prinaša pomembne umetniške prispevke. Pestrost vsebine je v tej številki taka, kot je revija morda še nikoli ni dosegla, zlasti ne na tako kvalitni ravni. Manjka ji to pot še kak esej in morda gledališka kronika, medtem ko naj bi bila z abstraktnimi razpravami o estetiki nekoliko manj radodarna, kot je bila doslej. Polek znanosti utegne razbiti preinokrvnost publicistike te vrste.

HERMES GERTRUDE — Anglija; BIKOBORBE

Manj vsakdanjosti, več oblikovne prostosti

Fred kratkim so bile v Društvu slovenskih književnikov razdeljene prve literarne nagrade, ki so jih sprejeli naši mladi avtorji — Peter Levce za pesniško zbirko »Zeleni val«, Beno Zupančič za zbirko novel »Veter in cesta« in Lojze Kovačič za zbirko novel »Ljubljanske razglednice«. Dela so izšla lanske leto v založbi Slovenskega književnega zavoda v Ljubljani in »Obzorja« v Mariboru ter so po svojem idejnem sestavu in kvalitetnem izboru najboljši literarni prispevek slovenski književnosti v zadnjih letih.

BENO ZUPANČIČ:

Vprašanja, ki ste mi jih postavili, so takšnega značaja, da je nanje težko odgovoriti kratko, ne da bi bil odgovor samo

približen ali enostranski. Res je, da mora imeti človek, ki se dalj časa ukvarja s pisanjem, več ali manj izdelane sodbe o svojem pisanju in o pisanju drugih, in vendar jih je kljub temu včasih težko zapisati. Posebno, če je tak človek vendarle še vajenc, ne mojster, in njegovi kriteriji le še niso dovolj trdni in sodbe ne dovolj zrela.

Naj se vrnem k vprašanjem. S pisanjem se ukvarjam že ves čas po vojni, vendar še zmeraj preveč mimogrede. Zato sem tudi čakal tako dolgo, preden sem se letošnjo pomlad lotil obširnejšega teksta. Ampak tudi ta ne bo tako obširen, da bi se ga bilo treba bati, kakor se Kranjci radi bojimo, menda po načetu: večji obseg, več možnost za neusmerjenost. Vrnil sem se v čase vojne Ljubljani, v leta, ko sem bil pol mlajši kakor zdaj. Podobe iz tistih dni se

mi luščijo iz spomina nekako izostrene, čeprav še zmeraj rahlo zastre s patosom mladosti, neprickavano potopljena v vrtnec revolucijskega dogajanja. Človek je bil tedaj razpet na vse križke, ali sploh lahko postane njegov delež — dom, okolje, ljubezen, moralni in politični nazori itd. V vse tisto, ob čemer se je tako ali drugače lomil naš človek. Ali bodo in kako bodo te podobe zaživele, o tem je še prezgodaj govoriti, dokler ne bo delo končano in ne sprejgovorita o njem tudi brastvo in kritika.

Omenil sem že, kako težko je odgovoriti na vprašanje, kaj mišlim o sodobni slovenski literaturi. Sodobnost je sploh pojem, ki ga pri nas preveč utesnujemo, kakor da je sodobnost res samo tisti trenutek, ko o tem premišljujemo. Sodobno literarno tvornost predstavljajo zastopniki številnih generacij — od sodobnikov moderne do najmlajših, tistih, ki so šele večerj prikratk pomohli pero v literarno črnilo. Kako naj potem človek z enim samim pogledom objame vso to panoramo skoraj polstoletnega dozorevanja, vzpona in padcev, ne da bi se zdel sam sebi šarlatan? In če pojem o sodobnosti tudi zožimo na zadnjih deset ali dvajset let, ni z zadevo nič bolje. Naša kritika in esejistika sta še premalo stari, da bi razlike ali skupne poteze teh še živih generacij jasno začrtali, razločili in uveljavili v zavesti razmišljajočega človeka. Kaj se je zgodilo, spoznamo, če primerjamo samo delo tistih, ki so se uveljavili malo pred zadnjo vojno, s tistimi, ki so začeli po vojni. Razlike so opazne, četudi še ne dovolj razločne. To delo bo torej treba opraviti, da bo resnično možna pravična, kompleksna sodba tistega, kar je ali naj bi preneslo kritično časa, kritičen pretes vsega tistega, kar danes — ne glede na generacije — pomeni živga sodobnega pisatelja ali živo literarno tvornost. Če se bosta naša literarna kritika in esejistika rešili na zeleni breg življenja, bosta to dolžnost lahko opravili, tako za nazaj, kakor tudi za tisto, kar ju tako iz neposredno današnjega dne.

PETER LEVEC:

Nagrada Društva slovenskih književnikov me je prijetno presenetila. Povem, da je nisem pričakoval; s tem je tudi še grozdano, da o svoji zbirki »Zeleni val« sam nimam najlepšega, najboljšega mnenja. Res je sicer, da sem večino pesni napisal — kot pravimo — s krvjo, a to ni dovolj. Velikina kakšnega poeta ni skoraj nič odvisna od veličine trpljenja, ki uregne razgibavati njegove pesniške srune. Premočan čustveni vtis celotnega šikada je pesniški izpovedi in jo spreminja v jecljanje; a pesnik mora peti, kar pa je mogoče iz osebnih, ne prenikri in ne previsoki, čustveni temperaturi. Zanimivo je, da pogosto ravno tisti pesniki, ki imajo sorazmerno malo povedati, pišejo najlepši jezik in da je njihov izraz nerodko toliko slikovitejši in očarljivejši, kolikor manj krvavo resničnega nam pripovedujejo. Prava pesem mora biti očarljiva, a prav je, da hkerati tudi kaj pove, zato nisem navdušen za vsakršne »moderne« razpisalce praznih, abstraktnih besed. Se manj pa mi je všeč poezija, ki je motivno, emocijskino ali izrazno preveč na vsakdanjih tleh. Torej kvišku od tla, vendar ne pod oblake! Temu idealu sem se s svojimi najnovejšimi pesnimi, upam, približal bolj kakor pa z zbirko »Zeleni val«. Kaj in koliko bom še napisal in objavil, ne morem povedati, kajti težko je govoriti o stvarih, ki niso odvisne samo od »hotenja in lastne volje.

Kaj mislim o naši sodobni »rezi«? Mislim, da bi se morala vsak dvigniti nad povprečnej vsakdanjost, se bolj poduhoviti, izrazno prenoviti in oblikovno sprostiti. Sicer pa se je premik v to smer končno tudi pri nas že začel. Ze se kažejo radosna znamenja takšnega razvoja. In če se bo ta ali oni naš zored poet znebil še sentimentalnosti in gostobesednosti, se bo vrnega zjasnilo — čeprav niti sedaj ni tako oblačno in sivo, kakor včasih tožimo. Zadnji čas sem že prebral več sodobnih rusih zbirk — zlasti nemških — in spoznal sem, da marsikateri tuji sodobni pesnik, čigar ime se celo že blesti v najnovejših leksikonih svetovne literature, ne dosega niti tistega, kar dosega ta ali oni naš mlajši pesnik. Mislim, da je primer Menartova zbirka »Prva jesen« lep literarni dogodek. Poleg Menarta bodo letos še drugi z zbirkami »večali čast naše poezije in upajmo, da uspešno.

mi luščijo iz spomina nekako izostrene, čeprav še zmeraj rahlo zastre s patosom mladosti, neprickavano potopljena v vrtnec revolucijskega dogajanja. Človek je bil tedaj razpet na vse križke, ali sploh lahko postane njegov delež — dom, okolje, ljubezen, moralni in politični nazori itd. V vse tisto, ob čemer se je tako ali drugače lomil naš človek. Ali bodo in kako bodo te podobe zaživele, o tem je še prezgodaj govoriti, dokler ne bo delo končano in ne sprejgovorita o njem tudi brastvo in kritika.

Razstava jugoslovanske grafike v Titogradu

Titograd, 20 — Včera je bila v Titogradu odprta razstava jugoslovanske grafike, ki obsega 80 grafičnih listov najbolj znanih jugoslovanskih likovnih umetnikov. Razstava je prirejane v dvorani republiškega sveta sindikatov Črne gore, otvoril je pa so se udeležili številni titograjski kulturni in javni delavci. Razstava bo odprta 5 dni.

DIKMEN OKTAY — Turčija; KOMPOZICIJA

Znanje in konstrukcija v drami Igorja Torkarja

Primus sapiential gradus est, falsa intelligere, secundus vera cognoscere.

Ce je res prva stopnja modrosti spoznati kaj je napačno, potem lahko me misne duše trdimo, da se je več del sodobne dramatikje že povzpelo do te modrosti, vsaj kar zadeva najbolj bolečo točko — napačno pojmovni realizem. Pri nas smo seveda še nekoliko v zaostanku, vendar pa vse kaže, da se bo tudi naša domača dramatika počasi »naredila«.

Gre namreč za stvar o kateri je polemiziral že Lessing z Voltairom v svoji »Hamburški dramaturgiji«, gre za dozezanje popolne ituzije resničnosti. Voltaiere neke toži, da s tako skromnimi odskripi tehničnimi sredstvi, s kakršnimi je takrat razpolagalo francosko gledališče, pri gledalcih ni moglo doseči popolnosti ituzije. Lessing mu upravičeno ugovarja, da so temu manj kriva odrska sredstva, kot pa dramatični in njihova dela, ki, kot hromec bergljo, potrebujejo zunanji učinek.

Kljub temu zgodnjemu opominu pa je šel razvoj v tisti smeri naprej, v smeri velikega »spektakla«. Notranja doživljanja so vedno česče zamenjavali zunanji učinki. Menda je šele film prekinil to tekmo in drama se v novejšem obdobju le

teh treh ljudeh, pesniku, nje-govem dekletu in njunem prijatelju nam že v začetku dejanja vse premalopove, da bi njihove psihične dispozicije mogle postati zakon za njihov nadaljnji razvoj v izpremenjenih okoliščinah. Avtor jih samovoljno vodi po tvoj h koncu, ki ga je že v naprej določil, opravičuje pa to kot razvoj karakterjev oseb in dogodkov, ki so ves čas na robu verjetnega, včasih pa zdrkne-

teh treh ljudeh, pesniku, nje-govem dekletu in njunem prijatelju nam že v začetku dejanja vse premalopove, da bi njihove psihične dispozicije mogle postati zakon za njihov nadaljnji razvoj v izpremenjenih okoliščinah. Avtor jih samovoljno vodi po tvoj h koncu, ki ga je že v naprej določil, opravičuje pa to kot razvoj karakterjev oseb in dogodkov, ki so ves čas na robu verjetnega, včasih pa zdrkne-

DJORDJE VRANJES
Ne, nemojte me odvracati od puta na koji sam polci nauio, ja moram pronaći djeinstvo svoje. Nožima ludih želja isparacit trbuš dalekoj prošlosti,

ona ga je progutala, A kad ga nadjem neću ga uzeti sebi, jer ozbiljan sam za plakanje. Lako mi ga je podijeliti na dva dijela. Malo ću dati bratovoj djeci da bče vrče za sjenkama. Ostatak ću zapaliti na lomaži, jer boću da vidim u plamenu trnovitu stazu po kojoj sam krstovim nogama gazio.

je celo preko roba. Oba prijatelja se znajdeta v taborišču, dekla pa pred gestapovcem, ki si želi, da bi se mu vdala. Avtor čuti, da niti dekletov padec, niti zamenjava, v katero pristane Renc, ni toliko usodna napaka, ki li po notranji nujnosti morala voditi v popoln moralni zlom in tragičen konec, zato si potakema z nizom slučajnosti, ki bi lahko bile vse bolj verjetne kot so v našem primeru, pa vseeno ne bi mogle opravičiti tega razpleta dramskega dogodka.

Slučajni dogodki ne morejo biti potrdilo idej o življenju in tudi v teh skrajnostih je izdelava tega dela slaba. Ne posreči se mu biti simbol. Vrednost drame je morda blizu nasprotnega pola, namreč v odskri učinkovitosti, presnetljivosti, modernosti ali kakor je že mogoče to imenovati. Kajti kar je bilo v njej neposredno življenjskega in doživljaja, so vanjo vnesli šele režiser in igralci, v kolikor se jim je to posrečilo.

Gostovanje beograjskega baleta na Dunaju

Z uprizoritvijo »Kitajske pravljice« in »Lectovega arca« so člani beograjskega baleta končali gostovanje na letošnjem dunajskem festivalu. Občinstvo je tudi zadnji večer povsem napolnilo dvorano Narodne opere in zelo toplo pozdravil uspeh jugoslovanskih umetnikov. Po predstavi je zvezna uprava gledališč priredila v avli Narodne opere slavnostni sprejem na čast gostov iz Jugoslavije. Mimo članov baleta so bili na sprejemu tudi jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Dragomir Vučinić s člani veleposlanništva, upravnik beograjskega Narodnega gledališča Milan Bogdanović, direktor Opere Oskar Dancin in skladatelj Stevan Erkišić.

8 predstave »Theresa Raquin«

Zgodilo se je v TORINU

NAJVEČJI ŠPORTNI DOGODEK LETOŠNJEGA LETA — POGRES ITALIJANSKEGA NOGOMETA — COCA-COLA IGRA VAŽNO VLOGO — IGRA PREOBLEČENIH MADŽAROV — NAŠ ŠPORTNI UREDNIK POSREDUJE AVTOGRAME

Da, zgodilo se je prav v Torinu, v mestu, ki pomeni zibelko in raven italijanskega nogometa. Pred leti so prav na tem stadionu želi zmago za zmago in spet pred leti se je prav blizu tega mesta ponesrečilo letalo s kompletno državno reprezentanco, bila je megla in pilot je zadel v zvonic majhne cerkve na nekem bližnjem griču. Takrat je menda ugonila tudi slava italijanskega nogometa, slava nekdanjih svetovnih nogometnih prvakov.

Zmagati za vsako ceno

To geslo so oznanjali Italijani že mesec pred to tekmo. Kako tudi ne, saj bi zmaga nad reprezentanco Jugoslavije pomenila pravo renesanso njihovega nogometa. Letošnje spomlad so namreč premagali Argentino, takoj zatem pa še Nemčijo, sedanjega svetovnega prvaka. In moramo priznati, da so se vse napovedi glasile v njihovo korist — po vsej pravici. Pred tem je naša državna ekipa kaj klavirno igrala v tekmi proti Škotski in zato se nismo prav nič čudili, ko smo že na meji v Trstu poslušali očitke, da gremo v Torino zastoj, da ne bomo imeli kaj pisati. Italijani so bili prepričani v svojo zmago, tako kot se nikoli. Jugoslavija ni težak nasprotnik, saj smo jo že vedno premagali, le enkrat smo igrali neodločeno! Take in podobne so bile izjave odgovornih in neodgovornih za italijanski nogomet.

V to so seveda verovali tudi vsi prijatelji italijanskega nogometa, ki so pohiteli v Torino v tekem številu, kot še nikdar. Potovalne agencije so si dodobra napolnile svoje blagajne, saj so bili njihovi izleti na mah rasprodani. V Torino so potovali s posebnimi vlaki, množice avtobusov so prispale ta dan v to mesto, priletela je cela eskadra velikih potniških letal, ki so pripeljala gledalce prav iz južne Italije in iz Sicilije. Seveda brez tisočev in tisočev Veap, Lambretta in podobnih motorjev in motorčkov tudi ne gre. Tako se je nekaj ur pred pričetkom tekme zbrala pred stadionom ogromna množica vsakovrstnih vozil, ki so nemo pričala o upih italijanskih kibicev. Še to naj povemo, da je takle izlet lahko smrtno nevaren, kajti takega prometa na cestah, ki vodijo v Torino, še ni bilo.

Stadion je premajhen

Stadio Comunale v Torinu sprejme nekaj nad 80 tisoč gledalcev, vendar je bil za to priložnost precej premajhen. Mnogo je bilo takih, ki so morali ostati na cesti ter samo od tam poslušati navijanje tistih, ki so bili tako srečni, da so imeli karte. Seveda s tem ni rešeno, da kart ni bilo mogoče dobiti. Denar je sveta vladar, Italije pa še posebno. Menda zlepa ne najdemo toliko spodjetnih prekupčevalcev, kot prav v Italiji. Lep dokaz za to je množica kričavih južnjakov, ki napadajo vsakega, ki izstopi iz tramvajev, trolejbusa ali avtobusa z vedno istim stavkom: »Zelite vstopnico? Stojite samo 10 tisoč lir, najboljši sedež 20 tisoč. Pojdite gledat zmago azurrov, ne bo vam žal teh nekaj tisočakov! In karte so šle v denar, cene so bile od ure do ure višje, na koncu je kart zmanjkalo. Na stadionu smo od gledalcev še izvedeli, da so menda odkrili skupino, ki je prodala nekaj tisoč ponarejenih vstopnic.

Na stadionu je nekaj ur pred pričetkom igra vojaška godba, prodajalci zastav imajo velik promet, prav tako prodajalci žvečilnih gumijev, ki so danes uvedli znižano ceno — 12 gumijev za sčeno lire. Coca cola gre v promet, kot še nikdar. Pravijo, da ta pičaka pomirja živce in desetstotico na torinskem stadionu so bili razburjeni, živci so bili napeti...

Gledal sem že mnogo nogometnih tekem, videl sem na igriščih moštva Brazilijske, Avstrije, Nemčije in še mnoga druga, vendar nisem še videl, da bi prišlo neko moštvo na igrišče tako samozavestno, kot

so prišli ob tej priložnosti Italijani. Stadion se je dvignil na noge, desetstotico so jim mahali v pozdrav z italijanskimi zastavami, pozdravljali so jih z zvonic, raglami, piščalkami in podobnimi rekviziti, ki so v Italiji ob takih priložnostih zelo priljubljeni. Azzurri so se razgibavali na lepem zelenem terenu in odzdravljali z rokami. Naši reprezentanti so tekeli po igrišču sem in tja, videlo se jim je, da se zavedajo, kakšno delo jih čaka. Posebno novince Krstić in Vidošević nista mogla stati niti sekunde na istem mestu.

Sodnik je zažvižgal in s tem odprl zastor te igralne predstave. Boj z okroglim usnjem se je pričel, sprva nervozno, zatem vedno bolj sproščeno. Vedno bolj so silili beli v napad, azzurri se umikajo v obrambo. Gledalci so začudeni, vendar še vedno verjamejo v izjave: Jugoslovani bodo vzdržali kvečjemu prvi polčas. Toda prišla je druga polovica te igre in Viola (vratar italijanske reprezentance) je pobiral žogo iz mreže — prvič, drugič, tretjič in četrtič.

Coca-cola

Menda ni nihče mislil, ko je kupil coca-cola, da jo bo lahko tako koristno uporabil na koncu tekme. Jeza gledalcev je preklpela in vsi tisti, ki so posedovali steklenice te priljubljene pijače, so jih zmetali na svoje ljubljence, ki so sklonjenih glav odhajali z bojnega polja. V zraku je žvižgal, steklenice so se razbijale na ograji, mnoge pa so poletele prav do nogometnih mojstrov. Policija je morala junaško poseči vmes. Naredili so močan kordon in s svojimi telesi zavarovali azzure, da so lahko nemoteno ušli v slačnice. Seveda so pri tem prestregli prenekatere steklenice na svojem telesu in pet so jih odpeljali v bolnišnico. Vao to predstavijo je spremljalo hurosko žvižganje, kateremu ni hotelo biti konca. Italijani imajo posluš za to!

Naši igralci se objemajo, mahajo občinstvu — srečni so! Zmaga — ena najlepših, kar igramo nogomet. Bilo bi nepravilno, če bi pisali samo o italijanskih gledalcih, ko je bilo na istem stadionu tudi nekaj sto naših. Res da razmerje ni v našo korist, a vendar smo slišali mnogo klicov »bello, bello, toliko, da so prevpili tistih 80 tisoč, ki so navijali za plave. Veselje tistih, ki so prišli iz Jugoslavije v Torino, ni mogoče opisati, kajti objemali so desno in levo, znanje in neznanje, dšbele solze so jim tekle od veselja po licih, glasovi so bili hrupavi... »Ni mi žal denarja za to tekmo! Kaj takega morda ne bom videl nikdar več,« je dejal nekdo, ki je še pred tekmo premisljeval, ali naj prodaja karto, za katero so mu ponujali 8 tisoč lir. »Vredna je bila 20 tisoč, ali še več,« mi je zatrjeval s hrupavim glasom.

Morda bi spretnije pero od mojega lahko opisalo, kako ponosno smo zapuščali betonsko arveno, s kakšnim veseljem smo pozdravljali Bearo, Boškova, Vukasa in druge, ko so zapuščali stadion. Tudi Italijani so se ogreli za naše in jim metali čokolade v avtobus, jih prosili za avto grame in jim stiskali roke.

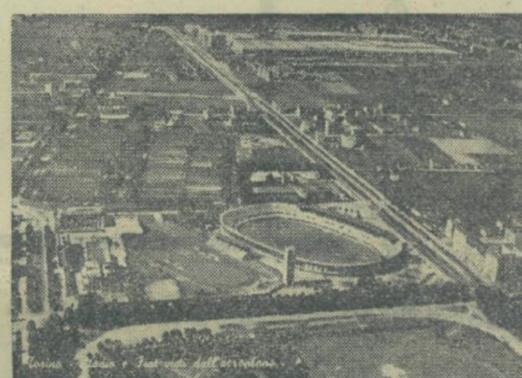
In še dolgo v noč je bilo čustva, vendar nisem še videl, da bi prišlo neko moštvo na igrišče tako samozavestno, kot

po najbolj prometnih ulicah Torina. Nihče jih ni motil v veselju. Mnogi so se pridružili in skupaj so zaklicali sevlja Jugoslavijale!

Med Torinom in Milanom

Casopisi so šli v denar, kot menda še nikdar doslej. Vsa si je hotel najti razlago, zakaj so Italijani doživeli tak poraz. Mnogi športni uredniki široko po Italiji so poizkušali najti vzrok, vendar so se vsi ustavili ob dejstvu: igra Jugoslavije je bila odlična in celo mnogo boljše nasprotnik kot je Italija, bi moral položiti orožje. Jugoslovani sodijo med najboljšie nogometne na svetu. Doslej je šepal njihov napad, niso znali dati gola, sedaj pa znajo tudi to. Za igro krilcev je že itak znano, da so najboljši na svetu. Igrali so kot preoblečeni Madžari, morda še boljše.

Sedeli smo v oddelku brzega vlaka, ki vozi iz Torina v Milano, in čitali te vrstice v »Gazzetta dello sporte«, »Tutto sporte«, »Unita«, »Stampa sera« in še v mnogih drugih časopisih. Prav tako tudi vsi ostali sopotniki.

Prvenstvo v odbojki

Rezultati tekmovalja: Pravno-ekonomika : Tehnika 3:2, Medicina : Tehnika 3:2, Pravno-ekonomika : Medicina 3:0. Prvak univerze za leto 1955 je postala ekipa Pravno-ekonomske fakultete. Od prvega do zadnjega. »Ste Jugoslovani?« je vprašal nekdo. »Da!« »Cestitam!« »Poveri no! Ne znamo več nogometa. Odkar so se ponesrečili najboljši z letalom, ne gre več. Preveč denarja imajo, prelahko življenje. Pomislite, za zmago bi dobil vsak 300 tisoč lir! Kar pogledite jih, brezhibne obleke, frizure, parfumi, domiljivosti! Vaši so čisto nekaj drugega: skromni, preprosti, toda borbeni in poleg tega tudi zares dobri nogometaši. Ni se torej čuditi, da je zmaga vaša. Če dovolite, nekaj vas bi še poprosil. V istem vlaku se peljejo vaši reprezentanti. Ne znan vašega jezika, a zelo rad bi imel podpis te velike enajstortice. Vestie — nogomet, to je moja strast, brez tega ne morem.«

Mož je kupil lepo razglednico in odšla sva v kufe, kjer so bili naši nogometaši. Smeje so mu dali vsak svoj podpis in še prijazno besedo povrhu. Zahvalil se mi je, izstopil v Milanu in se s sklonjeno glavo izgubil v velikanskih hodnikih milanskega kolodvora.

Vlak hiti proti Benetkam, Trstu, Sežani in Ljubljani. Povsod lepi sprejemi, povsod množice občudovalcev. To je bil zares športni dogodek prve vrste, tak, ki ne izgine iz spomina in pravzaprav nisem nič presenečen, ko me ustavljajo znanci na cesti s prošnjo: »Imaš malo časa, povej, kako je bilo tisto v Torinu!«

Prav zato sem tudi to napisal, čeprav je bilo že mnogo črnila porabljenega ob tem dogodu. Vlado Zlajpah

Odbojkarji so končali s tekmovanjem

Prejšnjo nedeljo so končali svoj spomladanski del tekmovanja tudi odbojkarji v Slovensko-hrvatski ligi. Znano je, da v tem tekmovanju nastopata tudi ženska in moška ekipa študentskega društva »Olympie«.

Prvo mesto ženske ekipe v tem tekmovanju nas pravzaprav prav nič ne preseneča. Z dokajšnjo gotovostjo so študentke vse tekme spomladanskega dela odločile v svojo korist in pri tem prepustile le dva niza svojim nasprotnikom. Ženska ekipa »Olympie« je sestavljena iz dokaj uigranih igralric, ki se med seboj dobro izpolnjujejo. Ekipa je ves čas redno trenirala in uspeh ni izostal. Dve igralrici, Mačkova in Meščeva, sta celo članici državne reprezentance. Kot vse kaže ženska vrsta »Olympie« ne bo imela težjega dela in si bo po vsej verjetnosti priborila vstop v I. zvezno ligo.

Moška vrsta odbojkarjev »Olympie« je zaključila tekmovanje na tretjem mestu za ekipama zagrebške Lokomotive in Fužinarja iz Raven. Moštvo karkrnega imamo sedaj, še ne zasluži vstopa v prvo ligo, kar tudi ni njegov cilj. Kljub vsemu pa se moštvo stalno izboljšuje iz tekme v tekmo igra boljše tako, da lahko trdimo, da bo moštvo, ki so ga sestavili letos iz mladih igralcev čez leto dni sposobno za tekmovanje med najboljšimi v državi. Steber moštva je še vedno Megušar, ki je najsolidnejši igralec. K uspehu moške ekipe je precej pripomogel tudi Penko, ki je v spomladanskem delu zaigral v zelo dobri formi. Tudi vsi ostali igralci so pokazali precej borbenosti in so vsi zaslužni za tretje mesto v prvotni lestvici.

In kakšni so cilji za jesenski del tekmovanja? Ženske računajo na prvo mesto, ki jim verjetno ne bo ušlo, moški pa morajo nabrati najmanj štiri točke, da bodo ostali nekje v sredini prvenstvene lestvice, kar je za letos popolnoma dovolj.

Advertisement for 'Glose iz našega življenja' (Glosses from our life) featuring a cartoon and text: 'Kupim laški letnik "Tribuna" STANJA, LUBIM TE! POZOR! JUTRI SEŠTANJE (EKSKURZIJA) V INOZEMLJSTVO. UDELEŽBA OBVEZNA! MIČI! PRINESI INDEX! PLAČAJTE ČLANARINO! IZPUŠČAJE KLACE! digne pri unatorji! LAMBRETA'.

Zelite? — Grozdni sok s silivko! Študentska menza se zapira

Iz Osrednje študentske menze poročajo, da bo ustanova zaprta od 1. do 15. julija. Abonent si naj pravočasno preskrbi prostor drugod. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da se bo menza zaprila iz tehničnih razlogov, ne pa zaradi bankrota. Upravnica odhaja na odih, kuharice bodo skupno ogledale razstavo maskaronov in tessenin, kuharji odhajajo na orožne vaje, strážniki na specializacijo v krmne podedelje, natakarice sadnih sokov za predelavca v Celeasa, kjer ji bo podeljeno častno priznanje in skupina abonentov v okrevališče zaradi splošne oslabilosti. Ni še znano, kam bo odšel čuvar prostorov.

Zamenjava Zaradi strahu stanovanjske stiske, sem prišel do spoznanja, da je zadrževanje nezaključene stanovanja očen greh. Zato sem sklenil in obveščam

Nogometno prevenstvo univerze

(Nadaljevanje s 1. strani) movalcev samih. V prvi skupini je dosegla prvo mesto ekipa gradbenikov, ki je premagala vse ekipe v svoji skupini in dosegla odlični količnik golov 16:1. V drugi skupini so bili na prvem mestu medicinci, ki so prav tako premagali vse svoje nasprotnike, čeprav je njihov količnik nekoliko slabši: 21:8. Največ zanimanja je bilo za finalno tekmo, ki je bila prejšnj sotoho na igrišču Ljubljane. Gradbeniki in medicinci so med seboj reševali vprašanje, kdo bo za leto dni nosil naslov nogometnega prvaka. Gradbeniki so pokazali več nogometnega znanja, predvsem pa boljše vzdržljivost in tako zasluženo premagali medicince z rezultatom 3:1. Prvo mesto gradbenikov v tem tekmovanju je popolnoma

Vesna na izpitu

Prva jugoslovanska javnost, da sem pripravljen zamenjati opremljeno sobo v središču Ljubljane za enako stanovanje v Dubrovniku ali pa na Rabu. Rok zamenjave velja samo za počitniške mesece. Ponudbe s kratkim življenjepisom in priporočilom hišnega sveta poslati v oglasni oddelk »Tribune« pod naslovom »Priložnost, ki se ne ponovi!«.

Oprostite, bila sem bolna!

Zdravstveni fond je pri nas tisti »spiritus agens«, ki pošilja bolne v zdravilišča, oslabele v okrevališča, zdrave pa na počitnice ali pa nasprotno. Preseneča nas dejstvo, da je ljudi za zdravilišča in okrevališča vedno več. »Vaše zdravstveno stanje je takšno, da smo Vas po temeljitem pretrahu in na podlagi splošne oslabilosti ter ugotovljene diagnoze poslali v okrevališče. Zakaj niste prišli v okrevališče?«

Izpitni in Ljubljanski festival

Znani profesor na medicinski fakulteti je v zadnjem času zelo poostrel svoj kritični pri izpiti in s svojo »kanonado« presenetil študente. Še pred kratkim je bil drugačnega mnenja. Baje so te spremembe krivi stajisti? Zlobneži pa tolašajo, da je tega kriv »Ljubljanski festival«. Profesor je namreč reden in vnet obiskovalec vseh pomembnejših kulturnih prireditelj. Izpiti pa se pri njemu včasih zavlečejo v pozne večerne ure in seveda mu to potemtakem trenutno ne ustreza.

Dopisnik brez znanja latinice

Prejšnji teden smo igrali nogometno tekmo: Tribuna proti UO. Pred tekmo je naš kapitan moštva pozval vse igralce, da bi jih predstavil UO. V naših vrstah je bilo tudi nekaj »kupljenih igralcev.« »To je pa naš Mihajlo. Igral bo levega halfa.« »Kaj, on bo igral v vaši vrsti?« »Pa jasno! Saj je naš stari dopisnik!« »Ne bodi humorist! Saj niti latinice ne pozna!«

Termometri

Zopet smo na izpitu iz fizike. Da vam predstavimo kandidata, bil je to tehnik, ki je zelo slabo govoril slovensčino. Pismo je

Svinjarlja, vrgli so me iz doma, kljub temu, da sem prišel med prvimi na univerzo. V naslednjem sem od prvega dne obstoja...

kar dobro opravil, ker so mu kolegi nesebično pomagali. Profesor ga je vprašal:

- »Termometri?«
- »Termometri?«
- »Da, termometri.«
- »Ima, velike pa i male termometre...«
- »Ce še eno tako znete, Vam dam šestico in pojdite, od koder ste prišli.«
- »Pa bogami, imamo i srednjih!«

Profesor je izpolnil obljubo, V indeksu mu je vpisal šestico in kandidata je z nasmejanim obrazom odšel.

VSEM ŠTUDENTOM — ŠPORTNIKOMI

V nedeljo, dne 3. julija bo v okviru proslav 10-letnice osvobodjenja zaključek športnih manifestacij v obliki velike parade vseh športnikov Slovenije.

To je priika, od kateri moramo pokazati in dokazati zavest, da znamo vrednotiti osvoboditev pred 10. leti in ceniti vse to, kar nam je v preteklih letih svoboda dala, s tem pa ob enem manifestiramo svojo vero v to, kar bomo v nadaljnji svobodi še lahko zgradili. Čeprav gre za športno manifestacijo, je to v prvi vrsti le manifestacija naše državljanske zanesit in naše vere v socialistično Jugoslavijo. Zato bodi naša naloga, da se za to priliko zberemo v kar največjem številu in sodelujemo v paradi resnično do zadnjega člana našega novega društva. Zavedati se moramo, da je prav ta prilika obnem naš prvi masovni nastop v javnosti, od katerega je v veliki meri odvisno naše bodoče delo pa tudi podpora, ki jo lahko od različnih forumov pričakujemo. Končno naj bo to manifestacija tudi manifestacija študentskega ljubljanskih visokih šol in srednješolskega podmladka, ki v svoji masovitosti nudi vse pogoje za to, da se telesna vzgoja v študentskih vrstah v kar največji meri razvija.

Zaradi te patriotične, športne in študentske manifestacije apeliramo na vse predsednike klubov ASD Olympia, da skupno s svojimi odbori mobilizirajo vse svoje članstvo, pa tudi vse ljubitelje njihovih klubov v študentskih vrstah, da se manifestacije 3. julija zanesljivo in polnoštevilno udeležijo.

Prepričan sem, da se ne samo predsedniki in odborniki klubov zavedajo pomembnosti 3. julija t. l., temveč, da bodo polni te zavesti tudi vsi udeleženci te slavnosti.

Predsednik Olympie Dr. Stojan Pretnar

Vsak dan je več Vespa in kmalu bodo pričeli nositi tudi jeklene čelade, kot jih imajo že povsod v inozemstvu. Življenje je drugačeno stvar in zaradi povečanega prometa in povečanega potrošnje alkohola bo vožnja po naših cestah vedno manj varna. In ko bodo imeli čelade bodo prikrajšani...

Advertisement for 'PLANIKA' shoes. Text: '„PLANIKA“ Prodajalna KRANJ II. Nosite „PLANIKA ČEVLJE“ Velika izbira - Dobra kvaliteta - Nizke cene.'

„AVTOTEHNA“

zastopstvo inozemskih firm

LJUBLJANA, Celovška 38

BEOGRAD, Brankova 18

Konsignacijska skladišča

GENERAL MOTORS: Opel, Chevrolet, Oldsmobile, Pontiac, Buick, Cadilac, GMC, Vauxhall in Bedford

OM: OM-Super Orione, OM-Super Taurus, OM-Orione, OM-Taurus, OM-Leoncino

BOSCH avto-elektro in diesel material

PIRELLI avtomobilske in traktorske gume

RIV ležaji

Poslužite se naših najmodernejših servisov GM, OM in BOSCH v Ljubljani, Celovška cesta 38 in BOSCH-servisa v Beogradu, Karadjordjeva ulica 63

TEKSTIL IMPEX

UVOZ - IZVOZ

LJUBLJANA, BEETHOVNOVA 13-I

Telegram: Textilimpex, telefon: 25-540, 21-710

IZVOZ:

vseh vrst tkanin, domače volne, konoplje, tekstilnih odpadkov itd.

UVOZ:

bombaža, volne, staničnih vlaken, preje iz umetne svile in sintetičnih vlaken itd.

„AVTO“

splošno avtoprevoznništvo

KOČEVJE

Prevaža s svojimi lastnimi avtobusi na relacijah:

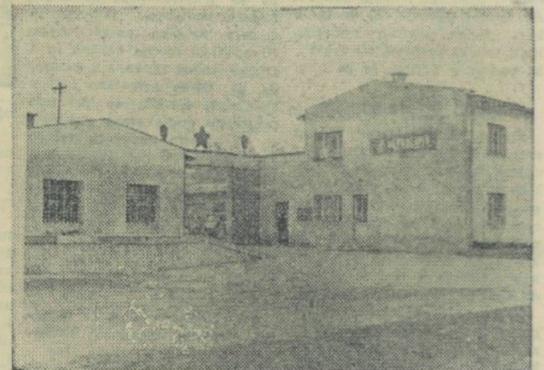
Ljubljana - Brod na Kolpi
Kočevje - Reka

ter vrši tudi
nedeljske in praznične
izredne vožnje.

AGROSERVISNA DELAVNICA

v Dragi pri Ljubljani

Vhod v agroservisno delavnico v Dragi

Delo na vrtnem stroju v oddelku za serijsko proizvodnjo

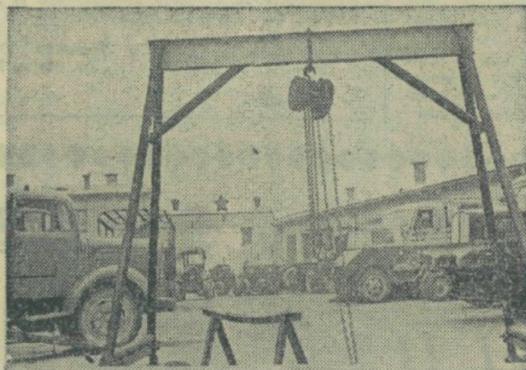
skrbi na področju ljubljanske zadruške zveze za mehanizacijo kmetijstva. Ne samo popravila, tudi nabavo novih strojev, kontrola strojnega parka in vsa tehnična navodila so v skrbi naše delavnice. Samo lani smo napravili 40 milijonov dinarjev prometa, popravili nad 600 traktorjev in več kot 1200 ostalih kmetijskih strojev in strojnih priključkov. Da pa smo izkoristili vse možne kapacitete, smo organizirali tudi serijsko proizvodnjo nekaterih kmetijskih artiklov, ki jih ni možno dobiti iz uvoza, ni jih pa tudi na domačem tržišču: batil raznih dimenzij, prikladne cevi za namakalne naprave, točila za med, ročne strojne pršilce in drugo. Možnost pa imamo izdelati kakršen koli strojni priključek ali kmetijsko orodje, ki bi bil kmetijstvu potreben.

Kmetovalci naj bi se več posluževali naše strojne službe na terenu, to je servisne potujoče delavnice, ki skrbi za kon-

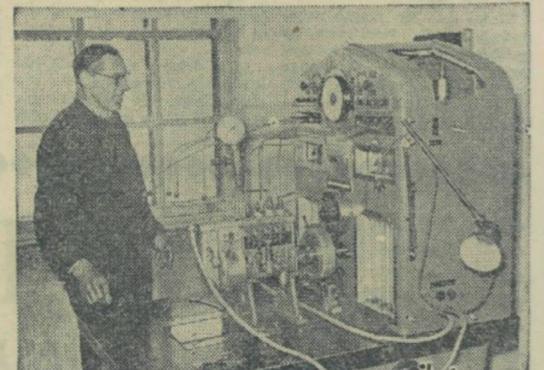
trolo strojnega parka, opravlja garancijski servis in na mestu popravila manjše napake. Koliko bi kmetovalci prihranili, če bi ne čakali s popravili in če bi ob pravem času izvrševali kmetijska dela.

Delavnica razpolaga tudi s specialnim električnim kontrolnikom za Diesel črpalke, ki v kratkem roku izvrši natančen pregled stanja elementov brizgalnih naprav za nafto. Večkratni pregled Diesel motorja bi veliko prihranil pri porabi goriv in podaljšala bi se njegova življenjska doba.

Ker v delavnici razpolagamo z modernimi stroji in orodjem je odveč dokazati, da izvršujemo vsa popravila mnogo hitreje in z manjšimi stroški kot v kateri koli drugi delavnici te vrste, zato tudi popravljamo s konkurenčnimi cenami za usluge.

Dvorišče je vedno polno strojev, kar je dokaz zupanja kmetovalcev v kvalitetno delo

Strokovnjak preizkuša na novem električnem kontrolniku delovanje Diesel črpalke